

V I E N Y B Ė

1886 ★ OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD ★ 1984

98 M. 10 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1984 M. LIEPOS [JULY] 31 D.

Telephone
[212] 277-7257

50 CENTŲ

GERALDINE FERRARO GERAI ŽINO LIETUVIŲ REIKALUS

Žinia, kad New Yorko kongresmanė Geraldine Ferraro parinkta būti demokratų viceprezidentine kandidatė, Didžiojo New Yorko lietuvių tarpe susilaukė pasitenkinimo. Ji atstovauja ne tik kongresniam Queens distriktui, kuriame gyvena daug lietuvių, bet dalyvauja ir jų parengimuose, ypač minint Vasario 16-ąją.

New Yorko demokratų veikėjas Aleksandras Marcelynas, kuris ją i tuos parengimus kviesdavo, 1982 metais, kai buvo New Yorko ALTo pirmininku, buvo ją pakvietęs ir pagrindine Vasario 16-osios minėjimo kalbėtoja.

Tada, pristatydamas ją publikai, Marcelynas mandagiai išsireiškė, kaip tai priimta daryti pristatant jaunus, ambicingus politikos veikėjus, kad "pristatau jums kongresmanę Geraldine Ferraro, gal būsimą Amerikos viceprezidentę, o gal

ir prezidentę". Jai įžengus į Kultūros židinio sceną, publika smarkiai paplojo, ir susidomėjusi klausėsi jos kalbos.

O kongresmanė Ferraro, atsirėmusi į pultą, kuri puošė lietuviškas rankšluostis su išaustais žodžiais "Lietuva", savo kalboje išdėstė, ką ji apie lietuvius, jų tautą ir Lietuvos valstybę galvoja.

Kongresmanei Ferraro nereikėjo kalbos parašyti, kaip tai dažnai daroma kitų kalbėtojų atvejais. Ji pati turėjo pakankamai žinių apie tai, kaip lietuviai rūpinasi savo tėvynėje gyvenančiais tautiečiais, kaip darbuojasi laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymui. Tą savo kalbą ji pasakė Kongrese 1984 m. vasario 23 d., kai ten buvo minimos Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 64-osios metinės. Kalbos tekstas atspausdintas Con-

Nukelta į 4 psl.

Iš Pavergtųjų Tautų savaitės proklamacijos pasirašymo ceremonijų – Baltuosiuose Rūmuose, 1984 m. liepos 1 d. Nuotraukoje proklamaciją pasirašęs prezidentas Ronald Reagan ir kiti aukštieji svečiai: viceprezidentas George Bush, ambasadorius Max Kampelman, kongresmanas Crane ir kiti.

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1984 A PROCLAMATION BY PRES. REAGAN

Once each year, all Americans are asked to pause and to remember that their liberties and freedoms, often taken for granted, are forbidden to many nations around the world. America continues to be dedicated to the proposition that all men are created equal. If we are to sustain our commitment to this principle, we must recognize that the peoples of the Captive Nations are endowed by the Creator with the same rights to give their consent as to who shall govern them as those of us who are privileged to live in freedom. For those captive and oppressed peoples, the United States of America stands as a symbol of hope and inspiration. This leadership requires faithfulness towards our own democratic principles as well as a commitment to speak out in defense of mankind's natural rights.

Though twenty-five years have passed since the original designation of Captive Nations Week, its significance has not diminished. Rather, it has undeniably increased – especially as other nations have fallen under Communist domination. During Captive Nations Week we must take time to remember both the countless victims and the lonely heroes; both the targets of carpet bombing in Afghanistan, and individuals such as imprisoned Ukrainian patriot Yuriy Shukhevych. We must draw strength from the actions of the millions of freedom fighters in Communist-occupied countries, such as the signers of petitions for religious rights in Lithuania, or the members of Solidarity, whose public protests require personal risk and sacrifice that is almost incomprehensible to the average citizen in the Free World. It is in their struggle for freedom that we can find the true path to genuine and lasting peace.

For those denied the benefits of liberty we shall continue to speak out for their freedom. On behalf of the unjustly persecuted and falsely imprisoned, we shall continue to call for their speedy release and offer our prayers during their suffering. On behalf of the brave men and women who suffer persecution because of national origin, religious beliefs, and their desire for liberty, it is the duty and the privilege of the United States of America to demand that the signatories of the United Nations Charter and the Helsinki Accords live up to their pledges and obligations and respect the principles and spirit of those international agreements and understandings.

During Captive Nations Week, we renew our efforts to encourage freedom, independence, and national self-determination for those countries struggling to free themselves from Communist ideology and totalitarian oppression, and to support those countries which today are standing face-to-face against Soviet expansionism. One cannot call for freedom and human rights for the people of Asia and Eastern Europe

Continued on page 3

Demokratė kandidatė JAV viceprezidento pareigoms Geraldine Ferraro su Alfonsu Marcellinu.

Vienybė is published twice a month at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybė, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava; Layout: Edmund Vaičiulis; Composition: Anne Waivada.

Contributing editors and writers: Dr. Algirdas Budreckis, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Jonas Kiznis, Juozas Kreivenas, Salomeja Narkeliūnaitė, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

PRISIMENANT BAIŠŪJŲ BIRŽELI

Neseniai lietuviai paminėjo birželinis iš Lietuvos į Sibirą patriotų lietuvių išvežimus, dabar tiesiai vadinamą "Baisių Birželį". Tai įvykiai, kurie ilgai neišdils iš lietuvių atminties. Vakarų pasaulyje buvo surengta nemaža minėjimų įvairiose vietovėse (tokiam Cicero, Ill. kaip paprastai, surengti net du!). Visur pasakyta nemaža žodžių, išlieta nemaža jausmų, na — ir pralieta nemaža prakaito. (Minėjimai daugumoje vyko labai karštomis dienomis).

Iš tų minėjimų nieko konkrečiau neužsiliko. Visi buvo trafaretiniai. Jie daugeliui jau pradeda įgristi, ir net nedaug kas į juos tebesilanko. Kai kas pradeda ieškoti naujų praktiškesnių kelių tokiems minėjimams prisiminti, juos įamžinti. Istorijos juk nepakeisti.

Liepos mėnesio pradžioje, kiek pavėluotai "Baisiojo Birželio" minėjimams prisiminti, pasirodė knyga, pavadinta "Balsas iš laisvės kapo". Tai knyga, parašyta Sibiro stovyklų kalinio Klajūno (slapyvardė). Autorius dar tebėra gyvas, gyvenęs tėvynėje, tai jo tikroji pavardė knygos leidėjų neskelbiama.

Knyga 238 puslapių. Nežiūrint, kad ji parašyta eiliuota forma, vargu ar bebūtų galima ją pavadinti poezijos knyga. Joje nėra daug poetiškų, stilistinių išraiškų, ir vargu ar buvo siekiama to joje ieškoti.

Iš tikrųjų — tai tik klaikūs "balsai" mūsų tautiečio, kuris stengiasi išsakyti savo pergyvenimus Sibiro tremtyje, kur jis buvo ne tik nužmogintas, bet ir atskirtas nuo savųjų ir savosios tėvynės. Ši knyga — tai lyg "supoetintas" kalinio dienoraštis, pilnas šurpių įvaizdžių, pergyventos realios kasdienybės . . .

Pirmame knygos gabalėlyje, pavadinta "Lietuvai", autorius rašo:

Tarp kruvinų dienų, tarp keiksmo ir maldų
Aš vien dėl tavęs gyventi noriu,
Kad amžių kryžkelėje ateities vardu
Tarnačiau tau pirmuoju savanoriu. [Osetrovo, 1955 m.]

Knygos rankraštis gautas 1980 m. Chicagoje. Tekstas rašytas per kalnę ant plynyčio popierio (visos buvo 205 puslapiai). Rankraštis buvo sunkiai išskaitomas. Todėl leidėjams ir rinkėjams reikėjo gaug vargti, kol galėjo jį "išsifruoti", (sako — teko naudoti ir padidinamąjį stiklą) ir perrašyti mašinėle. Tačiau rinkinys nesukėlė ypatingo susidomėjimo tų tarpe, į kuriuos buvo kreiptasi knyga išleisti.

Leidimo ėmėsi Akademine Skautijos Leidykla (8913 S. Leavitt Street, Chicago, IL. 60620), o jai įžangą parašė buvęs Vorkutos kalinys, neseniai atkeliavęs į laisvąjį pasaulį (pavardė irgi neskelbiama).

Įžanginiame žodyje šis tautietis taip išsireiškia:

Iš tikrųjų tai nuostabus balsas, — galbūt toks pirmas lietuvių išėivioj! Tai balsas anų dienų jaunimo — 1945-1956 metų lietuvių kalinių kartos. Tai balsas ir vieno lietuvių "Klajūno", pakartotinai ten kalinto, dabar uždaryto į psichiatrinę ligoninę, nes išdrįso dokumentais įrodyti Sovietų melus.

O iškankinta ir teisingumo vardan palaiminta pažemintųjų ir nuskriaustųjų poezija, surinkta iš plačių Sibiro plotų, kartu su "Klajūno" eilėraščiais, prasmukusi pro Sovietų pasienio sargybas ir muitines — kalbėk, netylėk, pasakok! Tegu šia nepaneigiamą ir nenuginčijama tiesa, kaip kraupi tikrovė iš lietuvių tragiškos praeities ir dabarties, tarytum dienoraštis, byloja mūsų tautos nuotaikas Sibire ir Sovietų Sąjungos "išlaisvintame" Nemuno krašte . . .

Vieną savo eiliuotą stulpelį "Klajūnas" adresuoja ir "užjūrio lietuviams". Joje jis kalba:

Jūs gėrėt pušą ir dainavot,
Liepsnojo akys ir veidai,
O ten — tėvynėj gelsvo kūno
Vis merkės akys amžinai.

Atrodo, kad autorius pažįsta užjūryje gyvenančiuosius tautiečius ir žino, jog dauguma jų nesidomi kalintais bei kalinamaisiais savo broliais.

Netikime, jog ši knyga atsistos "bestselerių" tarpe išėiviojoje literatūroje. Viena — ji skamba kaip persekiojimo balsas, ne tik kankintojams, aniems komunistiniams tarnams, kurie jau dalinai ir Sovietinėje imperijoje

Koks turėtų būti šių laikų kunigas

Birutės Kožicienės straipsnis "Koks turėtų būti šių laikų kunigas" buvo premijuotas religinės ir tautinės kultūros žurnalo **Laiškai Lietuviams** konkurse. Jis atspaus-tas jėzuitų žurnale birželio laidoje. Keletą to straipsnio ištraukų persi-pausdiname Vienybėje.

Sėdžiu garų pripildytame kambaryje (semiuosi sveikatos!) tarp rankšluosčiais apvyniotų kūnų ir klausausi. Eina kalba apie temą: "Koks turėtų būti šių laikų kunigas".

— Tik pagalvok, — sako viena, — mūsų Father X pasakojo, kai pas jį ateina du jaunuoliai, pasiryžę susituokti, jis liepia jiems eiti namo, pagyventi kartu keletą metų ir tik tada ateiti tuoktis. Kai aš pasakiau, kad tai nuodėmė, tai jis atsakė, jog skrybos esanti dar didesnė nuodėmė. O kai aš vėl sakiau, kad iš tokio gyvenimo gali atsirasti ir vaikų, tai jis labai paprastai paaikšino, kad dabar jų lengva išvengti.

— Telefonas. Kunigas kviečiamas pas ligonį. Bet tuo metu kunigas pjauna žolę. Kaip buvo su nukirptom "jeans", taip ir nuvažiavo. Žmonės jo neįsileidžia su Švenčiausiuoju. Nori "tikro kunigo". Ilgai užtruko, kol jis įrodė, kad yra tikras kunigas.

Gerai, kad kunigas kartais nu-pjauna žolę — tai sveikas fizinis darbas. Bet kiekgi laiko užtruktų pakeisti džinsus į kunigiškus rūbus? Ar ne tam yra kunigas, kad galėtų pas jį nueiti, pasikalbėti, pasiguosti? Ar ne tam yra dvasinis pašaukimas, kad būtų galima dvasiškai pasiguosti? Kažkodėl dvasininkija šiandien yra nepaprastai užsiėmusi visokiais "nedvasiniais" reikalais, o neturi laiko savo pašaukimo reikalams.

Taigi koks turėtų būti kunigas? "Genys margas — gyvenimas dar margsnis". Kokio kunigo aš norėčiau, kitam toks nepageidautinas. Kas man nepriimtina, kitam būtina. Ar aš galiu norėti kunigo pagal savo modelį? Gyvenu tarp įvairiausių žmonių. Kaip aš galiu piršti "savo" kunigą kitam? O jei ir atsirastų toks kunigas-modelis, tai ar ilgainiui jis neatsibostų?

Gal tik norėčiau matyti kunigą, kuris kitą suprastų. Ne būtinai jis turi sutikti su mano nuomone, bet kad nepyktų, jeigu aš su jo nuomone nesutikčiau. Norėčiau matyti daugiau kunigų, kurie nekartotų atmintinai išmoktų pamokslų, lyg kokią-pasaką, kad per kiekvienas

laidotuves "nesodintų gėlės Sibiro taigose", o per vestuves nekaltų nuolat apie "lietuviškos šeimos išlaikymą", nors vienas iš susituokiančiųjų visai ne lietuvis. Norėčiau aš matyti kunigą-žmogų, kuris moka paguosti ir padėti, neužsidaro savame kiaute, kai kitam įvyksta nelaimė.

Noriu matyti kunigą, kuris mažiau rūpintųsi politika ir savimi, o daugiau kitais; kuris būtų tolerantas; kuris, užuot kiršinęs, skelbtų ramybę ir taiką; kuris skelbtų Dievo žodį ne pragaro ugnimi, ne vien žodžiais, bet ypač veiksmais. Taip pat mano norimas matyti kunigas turėtų būti susipratęs su visais taikoje gyvenęs lietuvis.

Po ištraukų dar galėtų būti pora pastabų:

Kunigas geriausiai žino kokių reikia būt kunigu, jeigu jis eina savo pašaukimo keliu. Kunigas yra ir žmogus, tad reikia ir jam palikti teisę juo būti. Primintinas ir būdingas vieno kultūringo ateisto pasakymas: Pašaukimo kunigas manęs nepiktina, galiu su juo draugauti ar diskutuoti jam nieko neprikišdamas . . .

Milijonas olandų žiūrėjo filmą apie Lietuvą

Olandijos valstybinė televizija perdavė reportažą apie Lietuvą filmų serijoje **Netekę Tėvynės** . . .

Filmą žiūrėjo apie milijonas žmonių.

Filmas pradėtas lietuvių tautos himnu, ekrane parodė iš Lietuvos menišką audinį su išaustais Lietuvos himno žodžiais.

Ekrane pasirodė kaip Stalinas Maskvoje pasirašo su nacių Vokietijos ministru Ribbentrop Rytų Europos dalybas, ir raudonosios armijos tankai riedį į Lietuvą.

Filmas pagrįstas Olandijoje gyvenančio lietuvių žurnalisto Izaoko Kaplano pasakojimais apie Lietuvą ir asmeniniais prisiminimais apie nepriklausomybės žlugimą, okupaciją su baisiomis represijomis.

Filmas iliustruojamas senų ir naujesnių dokumentinių filmų apie Lietuvą vaizdais, vaizdais apie paties žurnalisto Kaplano lietuvišką veiklą Olandijoje — darbą Amsterdamo Rytų Europos Institute, ruošiant disidentų žodyno lietuviškąją dalį, organizuojant olandų jaunimo chorą, lietuviškai dainuojantį lietuvių liaudies dainas.

Filme ir komentaruose atsispindi palankumas Lietuvai ir lietuvių tautai.

yra pasmerkti, bet ir išėiviams, ką parodo aukščiau cituotos eilutės. O kas gi nori priekaištų, nežiūrint, kaip jie teisingi bebūtų? Dėl jų pykstama anapus Geležinės uždangos, jų kratomasi ir čia. Nebent tik humoristui Gustaičiui yra galimybė paplakti visokių ydų gamintojus.

Tačiau tie, kurie nemeluotai tiki laisve ir žmogiškumu, turi nebūti aklais nei sau nei kitiems. Jiems ir "Balsas iš laisvės kapo" bus priimtinas, suprastas ir tarnaus kaip pavyzdys — ko turėtų vengti modernus 20-ojo amžiaus žmogus.

Beje, leidinio pabaigoje įdėti 23 eilėraščiai, kurių autorė yra skautė akademikė, keliolika metų buvusi sovietų kalėjimuose bei stovyklose.

Kad knyga pasiekė dienos šviesą, daug nuopelnų priskirtina irgi skautui akademikui Jonui Dainauskui, kuris praleido "šimtus valandų" jai parengti spaudai.

STEBĖTOJO PASTABOS

Draugo dienraštyje, net pirmame puslapyje, aprašomi Lietuvoje mirštantieji kunigai. Taip pat (irgi pirmame puslapyje) talpinama daug neigiamų žinių iš LKB Kronikų apie Lietuvoje religinį gyvenimą. Atrodo, kad ten nieko nėra teigiamo ar bent normalaus. Pasirodo, kad yra. Ir apie tai rašo ne katalikai, o "raudonaisiais" pravardžiuojama Brooklyno Laisvė.

1984 m. birželio 8 d. to laikraščio laidoje straipsnelis apie Kauno kunigų seminariją. Iš jo sužinome negirdėtų dalykų, apie kuriuos katalikų spaudai rašyti, turbūt, būtų nuodėmė. Štai, ką rašo seminarijos vicerektorius, teologijos mokslų kandidatas Vytautas Vaičiūnas.:

— Šiuo metu mokosi 104 jaunuoliai. Praėjusiais metais į pirmąjį kursą priėmėme du kartus daugiau žmonių negu anksčiau. Manome, kad tai įgalins žymiai atjauninti Lietuvos bažnyčių, kurių, beje, dabar veikia — 630 dvasininkų sudėtį.

— Mokslas seminarijoje trunka penkerius metus. Teologijos, filosofijos, bažnyčios teisės, psichologijos disciplinų, svetimų kalbų seminaristus moko patyrę dėstytojai — seminarijos rektorius prof. Viktoras Butkus, docentai Pranciškus Vaičekonis, Vladas Michelevičius ir daugelis kitų. Beje, dėstytojai turi galimybių pagilinti savo žinias Vatikano universitetuose.

— Gegužės mėnuo Kauno kunigų seminarijoje — visada atmintinas. Teologijos fakulteto baigimo diplomus ir kunigystės šventimus gauna nauja laida. Tai didelė šventė patiems jaunuoliams, jų artimiesiems, visiems Lietuvos dvasininkams. Vien pokario metais tarpdiecezinę kunigų seminariją Kaune baigė 500 žmonių. Tai daugiau kaip du trečdaliai visų dabartinių Lietuvos kunigų . . ."

Kurie lankosi Lietuvoje, pastebi ir daugiau gražių religinio gyvenimo apraiškų. Ypatingai jas pastebi Amerikoje dirbą lietuviai kunigai, vienuoliai, kurie sugrįžę privačiai (viešai jie net bijosi pasisakyti, kad Lietuvoje buvo, nes bijo būti apšaukti "komunistais") papasakoja apie išpūdingas Pirmosios Komunistinės apeigas, įvairius atlaidus, didelį jaunimo (arba bent jo dalies) religingumą, nebijojimą viešai savo religinių jausmų išreikšti ir t. t.

Kada apie tai išdrįs prabilti mūsų katalikiškoji spauda?

Parašius šias mintis, gavome Toronte leidžiamuosius **Tėviškės Žiburius** (Nr. 28-29), kuriuose patalpintas "nekaltas" laiškas iš Lietuvos. Jame drįstama paskelbti informacinio (ne propagandinio) turinio religinių žinių. Štai jos:

"Šv. Kazimiero 500 metų jubiliejų pradėjo minėti Vilnius. Netilpo žmonės bažnyčioje Šv. Petro ir Povilo, nei šventoriuje, nes maža vietos, o žmonių privažiuoja ir iš toliau. Dalyvavę vertina silpną pasirošimą, nes dviem kalbom pasikartojantys kalbėtojai, choras gal nespėjo pasiruošti geriau. Sako Panevėžy katedroj tą pačią dieną vakare gražiau išpildė meno atžvil-

giu. Kitur bus minėjimai atlaidu progomis akcentuojant Lietuvos Globėjo dorybes. Dalina šv. Kazimiero paveikslukus, gavom gražų medalį fotliare 7 x 8 cm, formato su gražiais įrašais. Jei galėčiau, nusiųsčiau Jums ar įduočiau parvežti per ką nors. Katalikų kalendoriuje daugiau įdomių naujienų, bet biografijos neišleido. Maldaknygų irgi dar neišėjo. Tikimės išeis šiais metais.

Vakar Kauno katedroje išventino 13 naujų kunigų. Kaunas gavo tik vieną; žada į kun. seminariją šiais metais priimti virš 20.

Į Sančius paskyrė Kauno kanclerį A. Bitvinską ir kelis vikarus perkilnojo, mūsų sukeitė su Šiaulių šv. Petro vikaru, pernai išventintu.

Mūsų vyskupas Liudas Povilonis VI.29 sulaukė aukštinio kunigystės jubiliejaus ir XII mėn. — 15 metų, kai konsekruotas vyskupu.

JAV architektūros žurnalas "Progressive Architecture" paskelbė Lietuvos architektų projekto Suomijos Rovaniemi miesto muziejui fragmentus. Žurnale nurodomos ir šio projekto grupės autorių pavardės: V. Jakubauskas, J. Anuškevičius, A. Šarauškas, A. Norkūnas, E. Gužas ir H. Staudė.

Aukščiau minimam muziejui suprojektuoti buvo paskelbtas konkursas, kuriame dalyvauti buvo pakviesti skandinavai ir pabaltiečiai. Iš 184 projektų premijuoti 3 (pirma vieta atiteko danų architektų paruoštai grupei). Tarp kitų penkių atžymėtų ir nupirktų po vieną paruoštą estų ir lietuvių architektų grupių.

Kaip atrodo, Lietuvos architektai plačiai studijuoja vakarietiškąją, moderniškąją kryptį ir ja ne tik atkreipia kitataučių dėmesį, bet laimi ir pripažinimą.

FILOSOFAS KANTAS—LIETUVIŲ KILMĖS

Mykolas Drunga **Drauge** rašo: "Vienas gerbiamas mūsų skaitytojas (M. J. Adomaitis iš Prescott, Ariz.) savo laiške mums atkreipė dėmesį į Lietuvos diplomato Petro Klimo knygą "Iš mano atsiminimų" (Boston, 1979). Ten (335-336 p.) P. Klimas rašo, kaip jis 1921 m. aplankė Karaliaučius:

"Atostoginio pobūdžio 'eskapada' (ištrūkiu) buvo man tuomet Karaliaučiaus aplankymas. Ta senoji mūsų giminių senprusių vietovė, vadinama Tvangstė, kuri tik XIII a. Bohemijos karaliaus garbei, jam dalyvavus kryžiaus žygyje prieš Lietuvą, buvo pakrikštyta "Koenigsberg", man knietėjo ją pamatyti, kad ir jau visai suvokietintą. Greitomis apžiūrėjęs muziejus, paminklus, pačią geografinę padėtį, kuri sprendė kovų sėkmę su kryžiuočiais, aš knaisiojaisi antikvarų rūsyse. Tarp tų senienų aš užklupau seną, rodos, pirmąjį Kanto daugiatomį veikalų leidinį, čia pat Karaliaučiuje išleistą tuojau po filosofo mirties (1804 m.). Bevartydamas tą labai puošnią aptaisytą leidinį, kurį antikvaras sakė esant labai branginamą ir retą, iš smalsumo perskaičiau pratarbę, kurioje

Iš Pavergtųjų Tautų Savaitės proklamacijos pasirašymo ceremonijų — Baltuosiuose Rūmuose, 1984 m. liepos 16-tą. Nuotraukoje proklamacijos pasirašymo iškilnėse dalyvavę lietuviai: Dr. B. Krivickas, dr. J. Genys, J. Urbonas, V. Kamantas, S. Kamantienė, R. Kudukis, A. Sodomis, L. Kojelis, dr. J. Dunča, G. Damušytė, D. Rėmienė, K. Oksas, A. Milūnas.

Jono Urbono nuotr.

CAPTIVE NATIONS WEEK, 1984 A PROCLAMATION BY PRES. REAGAN

Continued from page 1

while ignoring the struggles of our own neighbors in this hemisphere. There is no difference between the weapons used to oppress the people of Laos and Czechoslovakia, and those sent to Nicaragua to terrorize its own people and threaten the peace and prosperity of its neighbors.

The Congress, by joint resolution approved July 17, 1959 [73 Stat. 212], has authorized and requested the President to designate the third week in July as "Captive Nations Week."

Now, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim the week beginning July 15, 1984, as Captive Nations Week. I invite the people of the United States to observe this week with appropriate ceremonies and activities to reaffirm their dedication to the international principles of justice and freedom, which unite us and inspire others.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this sixteenth day of July, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-four, and of the Independence of the United States of America the two hundred and ninth.

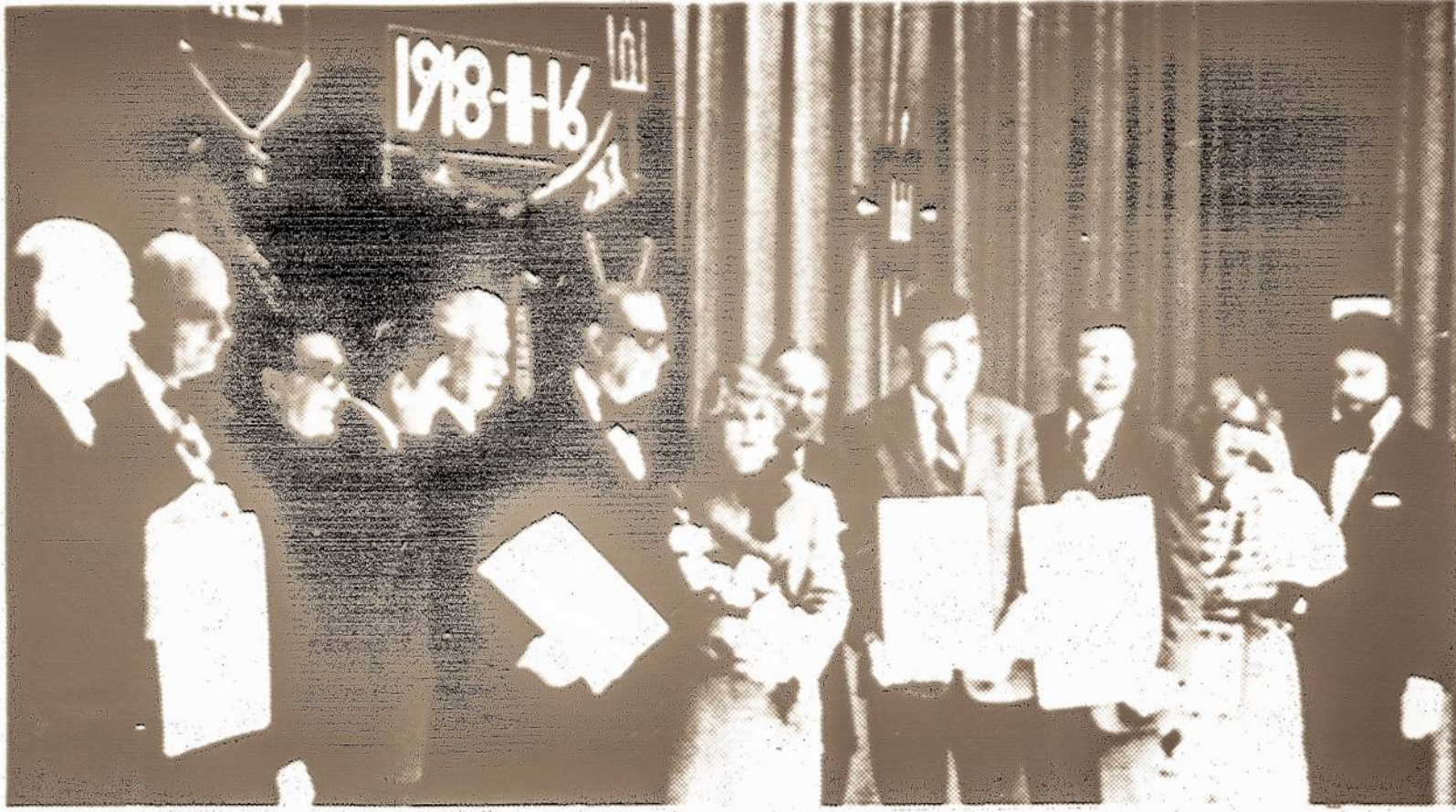
RONALD REAGAN

leidėjai keliais žodžiais prasitarė ir apie to didžiojo mokslininko biografiją. Buvo atvirai pasakyta [vėlesniuose leidiniuose vokiečiai tatau nusiųs, kad Kantas yra kilęs iš Klaipėdos krašto, iš tėvų paprastų sodiečių lietuvių. Tėvas buvęs šorininkas-šikšnius, o motina net vokiškai nekalbėjusi [mano pabraukta — m. dr.]. Kitaip sakant, buvo klaipėdiškiai "lietuvninkai". Ta naujiena mane apstulbino, ir aš ryžausi tą leidinį nupirkti. Deja, antikvaras turbūt pastebėjo mano susijaudinimą ir užrietė tokią kainą, kurios mano tuometinis biudžetas nevaliojo aprėpti. Bet aš tada supratau, kodėl Milkė, leisdamas savo kalbamokslį lietuvių-vokiečių žodyną, kreipėsi ne į kurį filologą, o filosofą Kantą, kad parašytų pratarbėje, atsiliepdamas apie lietuvių kalbą. Kantas ta proga iškėlė aikštėn lietuvių kalbos turtingumą ir nepaprastą žodinių lyčių lankstumą; tas savybes jis susiejo su lietuvių būdo taurumu, net pasidžiavimu ar savo vertybės jausmu. Tai parodo, kad Kantas nebuvo praradęs tėvų ar bent motinos įdiegto lietuviškumo ir kad jį jautriai brangino.

"Ta reveliacija atstojo man ilgiausias atostogas. Sugrįžęs, aš daug kam papasakojau apie tą mums istorijos negandų pražudytą perlą — visam pasaulyje pagarsėjusį filosofą lietuvių, pasisavintą vokiečių, kaip Dostojevskis rusų ar Mickevičius lenkų, Kauno burmistras tada atsiliepė į tą susijaudinimą, vieną Kauno gatvę pavadindamas Kanto vardu.

"Deja, to pagerbimo vėliau nesu-
prasta . . ."

Taigi atrodo, kad P. Klimas aptiko reikšmingą užuominą apie I. Kanto lietuviškąją kilmę dar gerokai anksčiau, negu vokiečių geografas H. Mortensenas paskelbė savo Kanto šeimos genealoginių tyrimų duomenis. Tie Mortenseno straipsniai pasirodė tik 1952 ir 1953 m. (vokiečių spaudoj). Jeigu P. Klimo atmintis tiksli, tai jo surasta užuomina svarbi ta prasme, kad jau Kanto epochos laikais cirkuliavo žinia, jog filosofas buvo kilęs iš lietuvių. Taigi Kanto lietuviškosios kilmės hipotezė — ne tik kokia nors vėlesnė rekonstrukcija iš vėliau surastų bei ištyrinėtų jo šeimos dokumentų.

1982 m. vasario 16-ąją kalbėjus G. Ferraro su rengėjais, garbės svečiais ir programos atlikėjais. Jono Valaičio nuotr.

GERALDINE FERRARO GERAI ŽINO LIETUVIŲ REIKALUS

Atkelta iš 1-mo psl.

gressional Record (E-569) 1982 m. vasario 23 d. Savo įvade į kalbą ji pasakė:

„Gerbiamas (Kongreso) pirmininke, aš norėčiau pasveikinti atstovą iš Illinois už jo vadovavimą, surengiant šį specialų Lietuvos nepriklausomybės dienos paminėjimą. Aš pilnai pritariu jo pasišventimui dėl laisvos Lietuvos ir tvirtai raginu visus Kongreso narius vieningai pasmerkti Sovietų Sąjungą už jos įžūlias pastangas slopinti Lietuvoje laisvę“.

Toliau ji pasakė, kad vasario 21 d. ji kalbėjo New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos surengtame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 64-ųjų metų minėjime. Ji dar pridėjo, kad su turiniu tos kalbos, kurią pasakė tai patriotinei grupei, tiek daug nusipelnusiai išlaikant Amerikoje klestinčiai lietuvių kultūrai, norinti supažindinti ir savo kongresinius kolegas.

Tada ji paskaitė tos kalbos tekstą. Išminėjo visas Lietuvą nelaimės užgulusias, kaip Sovietų Sąjungą ją okupavo ir toliau tebe laiko priešpaudoje. Ji priminė lietuvių tautos pasipriešinimą ir kovas už nepriklausomybės atgavimą ir pabrėžė,

Geraldine Ferraro 1982 m. kalba Kultūros židinyje Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

Jono Valaičio nuotr.

kad lietuvių tautos kova turi būti ir „mūsų kova“, nes „ligi ta maža šalis bus sovietų jungo prispausta, nė vienas mūsų nebus tikrai laisvas“.

Pagyrusi lietuvius už jų nenuilstamą veiklą savo tėvynės vadavime ir už lietuvių kultūros puoselėjimą Amerikoje, kongresmanė Ferraro užbaigė:

„Jūs negalite sustoti ir aš nesustosiu (darbuotis), ligi Lietuvos nepriklausomybė taps realybe, o nebus praeities prisiminimu ar ateities svajone“.

Dabar, kai Geraldine Ferraro kartu su prezidentiniu kandidatu Walter Mondale pradėjo kampaniją laimėti rinkimuose, lietuviai tikriausiai atsimins kongresmanės pažintį ir palankumą. Gal buvusio New Yorko ALTo pirmininko Marcelyno žodžiai, Vasario 16-osios minėjimo publikai pristatant kalbėtoją Ferraro, iš tikrųjų buvo pranašingi.

Australija nepripažįsta Pabaltijo įjungimo į Sovietų Sąjungą

Australijos ministras pirmininkas Robert Hawke biuleteny **Baltic News** paskelbė sveikinimą lietuvių ir estų bendruomenėms jų nepriklausomybės švenčių proga. Jis rašo: „Aš norėčiau šia proga pakartoti, kad Australijos vyriausybė nepripažįsta de jure Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tokia mūsų laikysena rodo, kad mes tebesame išipareigoję remti Jungtinių Tautų Chartos principus bei tikslus ir taikos bei laisvės reikalą visame pasaulyje“.

„Mes vertiname jūsų bendruomenių įnašą į mūsų daugiakultūrinę visuomenę“, tešia ministras pirmininkas. „Kultūrinis pliuralizmas priklauso nuo visų pagarbos kitų grupių politiniams, religiniams ir kultūriniais siekiams mūsų bendruomenėje. Australijos vyriausybės politika siekia puoselėti žmogaus teises Australijoje, mūsų srityje, ir visame pasaulyje“.

Hawke priėmė pabaltiečių delegaciją. Pareiškęs, jog jis susipažinęs su pabaltiečių byla ir jų kraštų tragedija, pabrėžė, kad jo vyriausybė visomet ir visur palaikys žmogaus teisių įgyvendinimo principus. Pabaltiečių atstovai pietavo su 20 australų parlamentarų.

ŠIŲ METŲ SUKAKTUVININKAI

Kiekvieneri metai datomis pri-mena lietuvius, palikusius pėdsakus mūsų kultūros, literatūros, muzikos ir mokslo baruose.

Sausio mėnesį buvo:

95 metai nuo kompozitoriaus ir dirigento Juozo Tallat Kelpšos gimimo. Gimė Kalnuojuose, Raseinių aps. Mirė Vilniuje 1949 m.

270 metų nuo lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio gimimo. Gimė netoli Gumbinės, mirė 1780 m. Tolminkiuose.

80 metų, kai Gaidžiuose, Utenos aps., gimė rašytojas ir poetas Teofilis Tilvytis. Mirė 1969 m. Vilniuje;

85 metai, kai gimė Justas Paleckis, žurnalistas, rašytojas, pirmasis bolševikinės Lietuvos prezidentas. Mirė 1980 m. Vilniuje;

85 metai nuo dainininkės Adelės Nezabitauskaitės-Galaunienės gimimo. Mirė Kaune 1962 m.

Vasario mėnesį 60 m. amžiaus sukaktį minėjo vilnietė dainininkė režisierė, nusipelnusi meno veikėja, Vytauto Didžiojo Gimnazijos auklėtinė, Vlada Mikštaitė. Gimusi Dūkšte.

Kovo mėnesį 85 m. suėjo nuo rašytojo Juozo Paukštelio gimimo. Mirė 1981 m. Vilniuje.

75 m. sukako nuo rašytojo Petro Cvirkos gimimo. Mirė 1947 m. Vilniuje. Taip pat 75 m. sukako nuo kompozitoriaus pianisto Stasio Vaičiūno gimimo. Mirė 1982 m. Vilniuje.

Kovo mėnesį 75 m. sukako rašytojui Juozui Baltušui (Albertui Juozėnui). Jis gyvena Vilniuje ir rašo bei dalyvauja įvairioje visuomeninėje veikloje.

60 metų amžiaus sulaukė žymusis aktorius, režisierius, filmo artistas Donatas Banionis.

Gegužės mėnesį sukako 110 metų, kai Notiniškiuose, Radviliškio vals., gimė rašytojas, pedagogas, ilgametis Vilniaus krašto veikėjas ir Vytauto Didžiojo Gimnazijos direktorius Marcelinas Šikšnys. Mirė Vilniuje 1970 m.

100 metų buvo nuo kompozitoriaus Jurgio Karnavičiaus gimimo. Mirė 1941 m. Kaune.

50 metų sukaktį minėjo Birutė Almenaitytė-Eidukienė, operos dainininkė, nusipelnusi artistė.

85 m. sukaktį minėjo liaudies artistė Nelė Vosyliūtė-Dauguvietienė.

Birželio mėnesį sueina 80 metų nuo kompozitoriaus, dirigento, pianisto Balio Dvariono gimimo. Mirė 1972 m. Vlniuje.

80 metų sukanka nuo rašytojo Vlodo Suchockio-Audronašos gimimo. Mirė 1971 m. Vilniuje.

Vilniuje gyvenanti ir dirbanti aktorė, režisierė Kazimiera Kymantaitė-Banaitienė minės savo 75 m. sukaktį.

Liepos mėnesį bus 75 metai, kai Kretingoje gimė rašytoja Liūnė Janušytė. Mirė 1965 m. Vilniuje.

80 metų amžių minės Vilniuje gyvenantis ir kūriantis dailininkas Antanas Gudaitis, gimęs Šiauliuose.

Rugpjūčio mėnesį savo gimtadienį būtų minėjęs dainininkas Romanas Marijošius. Mirė 1980 m. Vilniuje.

125 m. nuo švietėjo, publicisto Juozo Adomaičio-Serno gimimo.

Mirė Chicagoje 1922 m. 95 metai nuo kompozitoriaus Jono Bendoriaus gimimo. Mirė 1954 m. Palangoje. (Ilsisi Vilniaus Rasų kapinėse, šalia Vienybės redaktoriaus ir leidėjo poeto Juozo Tysliavos).

Kompozitorius Vytautas Paltanavičius minės 60 metų sukaktį. Gyvena ir kuria Vilniuje. 100 metų nuo rašytojo Liudo Giros gimimo. Mirė 1946 m. Vilniuje.

Rugsėjo mėnesį 75 m. amžiaus sukaktį Vilniuje minės operos solistas Kazys Gutauskas. Žymusis vargonų meistras Leopoldas Digrys minės 50 metų sukaktį. Gimęs Kaune. Dail. Jonas Mikėnas minės 85 m. sukaktį. Jis yra skulptoriaus Juozo Mikėno brolis.

Taip pat rugsėjo mėnesį bus 85 m., kai Kaune gimė baletų šokėjas režisierius Stasys Dautartas. 120 metų bus nuo publicisto, literato Antano Vilkutaičio gimimo. Mirė 1903 m. Peterburge. Vilniečiui visuomenės veikėjui ir aktorui Juozui Kanopkai sukaks 80 m. amžiaus.

Spalio mėnesį 80 metų minės dail. Liudas Truikys. Tiek pat metų būtų buvęs ir dail. Stepas Žukas. Mirė 1974 m. Kaune. 85 metų būtų buvęs dainininkas Antanas Kučingis. Mirė Kaune 1983 m.

90 metų sukanka nuo kalbininko, vertėjo Jurgio Talmanto gimimo. Mirė 1955 m. Kaune.

Lapkričio mėnesį aktoriumi Valerijonui Derkinčiui būtų buvę 80 m. amžiaus. Mirė 1979 m. Vilniuje. Poetei Salomėjai Neriai-Bačinskai-Bučienei būtų buvę 80 m. amžiaus. Mirė 1945 m. Maskvoje.

Gruodžio mėnesį Vilniaus krašto poetė Ona Miciūtė būtų buvusi 75 m. amžiaus. Mirė Vilniuje 1973 m.

Choro dirigentui Antanui Makaičiui būtų buvę 80 m. amžiaus. Mirė 1954 m. Vilniuje. Muzikologė, folkloristė Jadvyga Ciurlionytė minės 85 m. sukaktį. Ji yra dail. ir muziko M. K. Ciurlionio sesuo.

Šimtas metų sukanka nuo kompozitoriaus, dirigento Juozo Gruodžio gimimo. Mirė 1948 m. Kaune. Operos solistė Aleksandra Staškevičiūtė minės 85 metų gimimo sukaktį. 80 metų būtų buvęs baletmeisteris Bronius Kelbauskas. Mirė 1975 m. Vilniuje. Augustinui Gričiui, rašytojui ir meno veikėjui, būtų buvę 85 metais. Mirė 1972 m. Vilniuje.

Lietuvos vokiečiai negauna vizų išvykti į Vokietiją

Bona. — Dvi vokiečių kilmės lietuvių šeimos nuo gegužės 21 d. Maskvoje vykdė bado streiką, protestuodamos prieš sovietinės valdžios delsimą jom leisti išvykti į Vakarų Vokietiją. Bado streiką paskelbusieji yra Valdemaro Krekerio ir Valdemaro Voelkerio šeimū nariai — dešimt asmenų. Krekeriai kilę iš Šiaulių. Jie laukia leidimo emigruoti į Vokietiją nuo 1976 m., o Voelkeriai nuo 1979 m. Abi vokiečių kilmės lietuvių šeimos balandžio 16 d. bandė gauti prieglobstį Vakarų Vokietijos ambasadoje Maskvoje, bet dežuravusių sovietų milicininkų sulauktytos. Tuomet Krekerių ir Voelkerių šeimos ryžosi paskelbti bado streiką.

LIETUVIAI CHICAGOJE

RENGINYS PRISIMINTI PAVERGTOSIOMS TAUTOMS

Pavergtųjų Tautų Savaitės proga Chicago Dirksen federalinio pastato 15-ajame aukšte teismo salėje liepos 19 d. ryte buvo surengta programa, kurią vieni vadino spaudos konferencija, o pačiuose rūmuose paskelbta, kad tai bus (Public Hearings) apklausinėjimas.

Anksčiau būdavo ruošiamos demonstracijos lauko aikštėje, o ši kartą buvo apsisotą ties mažesnio pobūdžio renginiu, tikslu koncentruotis spaudos, radijo bei televizijos atstovais. Tačiau iš amerikiečių pusės tokių čia buvo nedaug, bet apie renginį publikos painformuoti nesistengė.

Renginyje buvo trumpokas, ne nuobodus — užtruko tik pusantros valandos. Jame kalbėjo ir du lietuviai — vienas Chicagos lietuvių veikėjas adv. Povilas Žumbakis, kitas — iš Washington, D. C. atvykęs JAV prez. R. Reagano štabo narys etniniam reikalams Linas Kojelis.

Programą pravedė Illinois Atstovų rūmų narė Judy Barr-Topinka. Renginyje svarstyti trys pagrindiniai punktai: pradžioje kalbėjo atskirų tautybių atstovai, po to sekė JAV Valdžios atstovų pasisakymai. Pabaigoje dalyviai turėjo progos kalbėtojus paklausti.

Vieną svarbiųjų pareigūnų buvo JAV senatorius Charles Percy, ilgametis lietuvių draugas, šiemet kandidatuojuš perrinkimui į Senatą. Jo pasirodymą galima vertinti vienu rinkiminės kampanijos pasireiškimo, kadangi jo demokratų oponentas yra gana grėsmingas.

Susirinkimas pradėtas Pavergtųjų Tautų komiteto pirmininko latvio J. Bergmano. Tada latvis Ojars Kalnins, rodydamas į didžiulį žemėlapi, išskaičiavo pavergtąsias tautas, duodamas ir jų laisvės praradimo metus.

Pirmuoju kalbėjo lenkas Aloisius Mazewski, po jo sekė lietuvis adv. P. Žumbakis. Pradžioje jis užsiminė rusų ir nacių prieš 45-erius metus susitarimą. Kai Hitleris ir Stalinas jau mirė, neseniai Molotovas (vienas to pakto vyriausių narių) prikeltas iš užmiršties.

Kalbėtojas pažymėjo ir sovietinę įstaigą — KGB, kuri rado savo partnerį Amerikoje — OSI, padedantį Maskvai, norinčiam palaužti ir nutildyti išeivių atsparumą. Adv. Žumbakis reikalavo viešų apklausinėjimų dėl OSI įstaigos veiklos.

Buvo įdomi juodosios rasės atstovo Albert Cleaver kalba. Jis prisipažino buvęs komunistu, tikėjusiu komunizmo skelbiamais idealais ir pasiryžusiu daryti viską, kad tik komunizmas išgalėtų pasaulyje. Tačiau jis iš diktatoriaus Kastro ir įvykių Kuboje pasimokęs. Kai nuvyko į Kubą, jam atsidarė akys: jis pamatė žudymus, kalinius. Ten pat jis išitikinęs, jog komunizmas realybėje yra kitoks, negu teorijoje. Savo įtikinančią kalbą, jis baigė: "Šalin komuniz-

mas, šalin jo simpatikai!" . . .

Afganistaniečių vardu kalbėjo dr. Anver Ahady. Jis iškėlė sovietinę invaziją į Afganistaną, nuo kurios žuvo apie milijonas to krašto žmonių. Savo kalboje jis pabrėžė, kad JAV turėtų daugiau remti Afganistano laisvės kovotojus.

Iš valdžios atstovų kalbėjo: JAV senatorius Percy, Linas Kojelis ir Illinois valstijos seimelio kongresmenai — Penny Pullen ir Miron Kulas.

Sen. Percy daug laiko pašventė savo kelionės išpūdžiams po Sovietų Sąjungą (daugumoje — Pabaltijį) pasakoti. Jis pažymėjo, jog Maskvoje buvo sulaukymas dėl to, kad ten turguje fotografavo žmones, kurie laukė eilėje pirktis maisto . . . Savo kalbą baigė užtikrinimu, kad "mes nenurimsime, iki kol pavergtieji kraštai nebus išlaisvinti".

Linas Kojelis pradžioje pareiškė, kad negali prisiminti kito tokio prezidento kaip Reaganas, kuris taip stipriai pasisakytų Pavergtųjų Tautų klausimu. Jis taip pat čia perskaitė Reagano pasirašytos proklamacijos pavergtųjų tautų reikalų ištrauką. Kojelis dar pridėjo ir vieną kitą faktą, pabrėžiantį prezidento dėmesį sovietų pavergtųjų kraštų klausimui.

Susirinkimo pabaigoje apie 20 minučių skirta klausimams. Lietuvių klausimų klausė kun. J. Prunskis ir J. Vasaitis, kuris pasisakė, atstovaujuš lietuvių Laisvosios Lietuvos laikraštį. Kadangi pastarasis ne tiek klausė, kiek susirinkusiuosius bandė informuoti Potsdamo, Jaltos ir Teherano nutarimų reikalu, pirmininkaujanti pora kartų mėgino jį pertraukti, sakydama — koks yra klausimas? Tada ji pati suformulavo klausimą sen. Percy, sakydama kad Vasaitis nori Potsdamo, Jaltos ir Teherano nutarimų tekstų. Sen. Percy Vasaitiui pridėjo padėti. Panašių išsišokimų iš kitų kalbėjusiųjų tarpo, visų susirinkusiųjų laimei, nebuvo. Edv. Š.

Kazys Bartašius, gyvenęs Chicagoje, plačiai aprašytas **Folklife Center News** balandžio — birželio mėn. laidoje. Laikraštyje apibūdinama jo meninė veikla, su nuotraukomis.

Apie Kazio Bartašiaus gyvenimą, jo tautinį meną žinių duoda tautosakininkė ir Kongreso bibliotekos leidžiamo žurnalo viena redaktorių Elena Bradūnaitė.

Aldona Butkutė, Melbourn, Australijoje, universiteto dėstytoja ir lietuvių radijo vedėja, dalyvavo medicinos profesiniame suvažiavime Kanadoje, o vėliau atvyko į Chicago, aplankė ir draugus. Turėjo pasikalbėjimą Margučio radijo programoje.

Lituanistikos katedrai vadovaus prof. dr. Bronius Vaškelis

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba su malonumu praneša, kad Illinois universitetas Chicagoje pakvietė profesorį dr. Bronių Vaškelį vadovauti Lituanistikos Katedrai. Savo mokslinį darbą pradės rugsėjo mėnesį, kaip šios Katedros pirmasis vedėjas.

Prof. dr. Bronius Vaškelis gimė 1924 m. Lietuvoje. Toronto universitete Kanadoje 1958 metais gavo bakalauro, o 1961 m. — magistro laipsnius.

1964 metais Pennsylvania universitete apgynė disertaciją "The Language of Jurgis Baltrušaitis' Lithuanian Poetry" ir gavo filosofijos daktaro laipsnį. Nuo 1963 m. profesoriavo Lafayette universitete Pennsylvania. Lietuvių literatūros ir kitais klausimais bendradarbiavo lietuviškoje ir kitomis kalbomis spaudoje.

(Su žmona parašė Amerikos lietuvių teatrų istoriją. Red.)

Jaunimo ir visuomeninėje veikloje Bronius Vaškelis reiškėsi kaip lietuvių jūrų skautų vadovas, akademikas skautas. Kanados lietuvių studentų sąjungos pirmininkas. 1959-63 m. buvo pirmosios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos narys.

PLB Valdybos pastangomis ir rūpesčiu 1981 m. įkurta ir pasaulio lietuvių parama per trejus metus ugdyta Lituanistikos Katedra šiais metais tapo realybe. Tai didžiulis kultūrinis ir mokslinis laimėjimas lietuvių tautai, pasaulio lietuviams ir Lietuvai.

PLB Valdyba sveikina profesorių dr. Bronių Vaškelį, linki jam prasmingo lituanistinio darbo, ir šia proga kviečia pasaulio lietuvius dar

SKAUTININKAS ANTANAS SAULAITIS

Birželio 3 d., Chicago skautininkų-ųjų Ramovės valdybos kvietimu v. s. Onos Siliūnienės sodelyje, Marquette Parke, skautininkai, -ės, atsisveikino v. s. Antaną Saulaitį Sr., išvykstantį iš Chicagos į savo namus Oakville, Conn. Jo dukterė rašytoja s. fil. Marija Stankus persikėlė ten profesoriaut. Dalyvavo penkiasdešimt veikla surištų su visomis trimis LSS šakomis: brolija, seserija ir Akademinio skautų sąjūdžiu.

A. Saulaitį atlydėjo sūnus v. s. fil. kun. Antanas Saulaitis, S. J., lietuvių jėzuitų provinciolas. Dalyvo ir: LSS Tarybos pirmininkas v. s. fil. Sigitas Miknaitis, LL. Evangelikų dvasios vadovas v. s. vysk. A. Trakys ir Seserijos katalikų dvasios vadovas v. s. kun. J. Vaišnys, S. J., Seserijos vyr. skaut. D. Eidukienė.

Atsisveikinimą pradėjo Ramovės pirmininkas v. s. Pr. Nedas, programą pravedė rašytoja v. s. N. Užubalienė. Ji grįžtančiam namo palinkėjo sustiprėjimo ir sveikatos. Ramovės vardu įteikta dovanėlė ir sveikinimai raštu. Linkėjimų pareiškė LSS Tarybos pirmininkas v. s. fil. S. Miknaitis.

Šeiminkės v. s. O. Siliūnienės ir jos kelių pagalbininkų pateiktos vaišės.

Prof. dr. Bronius Vaškelis

daugiau visokiais būdais Lituanistikos Katedrą remti.

Vytautas Kamantas,
PLB Valdybos pirmininkas

Santaros-Šviesos suvažiavimas

31-ajame Santaros-Šviesos suvažiavime rugsėjo 6-9 d. Tabor Farm, Sodus, Mich., Petras Jonikas skaitys paskaitą: Kalbos ir tautos sąsaja Europos istorijoje, Antanas Pranckevičius Oficialioji ir neoficialioji kultūra, Vytautas Kavolis — Nepriklausomo žmogaus problematika naujojoje lietuvių istorijoje, Viktorija Kašubaitė — Matranga Freiburgo dailės mokyklos įnašas lietuvių dailės istorijoje.

Kritiniams pokalbiams apie avangardinę literatūrą sovietinėje Lietuvoje pakviesti Violeta Kelertienė (proza), Kostas Ostrauskas (dramaturgija), Rimvydas Šilbajoris (poezija), Prof. Bronius Vaškelis skaitys paskaitą Šiuolaikinis romanas) diskusija Lietuvoje. Algis Mickūnas — Kritiškas dabartinės Lietuvos filosofijos įvertinimas.

Aldona Stempuzienė-Švedienė atliks meninę programą. Bus Prano Lapės ir Romo Viesulo knygų iliustracijų paroda ir pristatytos naujos knygos.

PASIŽYMĖJĘS MOKSLE LIETUVIS

Elytės ir Vinco Izokaičių sūnus Antanas baigė West Ottawa High School Holland, Mich., gerais pažymiais, laimėjo Outstanding Scholastic Achievement Award and National Merit Commendation. Paminėtas knygoje "Who is Who Among American High School Students".

Chicagoje Antanas Izokaitis lankė lietuvių Marquette Park mokyklą. Lituanistinę mokyklą baigė Grand Rapids, Mich. Aukštesniosios lituanistinės mokyklos kursą praėjo Židinio neakivaizdinėje mokykloje, kuriai vadovauja mokyto. V. Bučmienė Cleveland, Ohio.

Nuo vaikystės priklauso **Lituanicos** tuntui, yra skautas vytiš. Šoka tautinių šokių grupėje **Gabijoj**, kuri ir šiemet birželio mėnesį pasirodė Grand Rapids, Mich., suruoštame tarptautiniame Festival 84. Dalyvavo VII-je Lietuvių Tautinių šokių šventėje Cleveland, Ohio.

Rudenį Antanas Izokaitis pradės Pre-Med studijas Hope College, Holland, Michigan.

Pastabos apie Tautinių šokių šventę

EDVARDAS ŠULAITIS

Septintoji Laisvojo Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė jau praeityje, tačiau apie ją dar bus ilgai kalbama ir rašoma, nes tai buvo neeilinis įvykis. Apie ją verta ir mums dar šiek tiek padiskutuoti, prisiminti su ja surištas apraškas ar renginius.

Keista, bet (po šios šventės) mūsų spauda gana šykščiai rašė, ir gana menkai atžymėjo ir nuotraukomis. Net *Draugo* dienraštis, tuoj po šventės buvo išidėjęs tik trumpą žinutę (ir joje padarė stambią klaidą, pažymėdamas jog šventės metu Kolizijoje dalyvavo Clevelando meras George Voinovich, kurio tikrumoje ten net nebuvo! Jis dalyvavo tik pamaldose Dievo Motinos bažnyčioj . . .

Mums malonu pabrėžti, jog New Yorko Laisvės Žiburio programos vedėjas Romas Kezys, liepos 22 d. programoje pagyrė *Vienybę*, jog ji iš mūsų išeivių spaudos vienintelė taip greitai ir plačiai šią šventę atžymėjo.

Draugo dienraštyje liepos 21 d. buvo gana piktokų pastabų dėl šventės rengėjų klaidinančios informacijos, jog šventės programai vadovaus aktorė Ann Jillian-Jūratė Nausėdaitė, pateikė Vl. Butėnas (jo rašomoje skiltyje "Dviejuose Horizontuose").

Šis Amerikos Balsas lietuvių programų tarnautojas taip rašo:

"Amerikos Balsas, remdamasis lietuvių spauda, kuriai pranešimus teikė pats dr. A. Butkaus vadovaujamas VII Tautinių šokių komitetas, skelbė plačiai klausytojų masei Lietuvoje ir už jos ribų, kad šventę praves žinoma TV ir filmų aktorė lietuvaite Ann Jillian-Jūratė Nausėdaitė. Tačiau iš anksto atspausdintam šventės leidinyje jau buvo paskelbtos dvi kitos šventės pranešijos. Oficialaus pranešimo, kad J. Nausėdaitė šventę negalės pravesi, spaudoje nepastebėjom. Tik užuominas. Žinoma, šventės komitetas tos informacijos apie J. Nausėdaitės-Jillian nedalyvavimą nediršo paskelbti grynai biznio sumetimais, kad nesumažėtų taip reikalingų žiūrovų skaičius. Tačiau, kaip manau, skaudu buvo tiesą skelbiančiam JAV valdžios radijui klaidinti gal kelių šimtų tūkstančių klausytojų masę Lietuvoje."

Keista, jog tų pastabų autorius labai apgailestauja, kad šventės rengėjai suklaidino JAV valdžios išlaikomo radijo klausytojus Lietuvoje, o daug nesijaudina dėl Amerikos lietuvių, kurie patyrė ir "fiziinių" nuostolių. Aš žinau tokių, kurių pagrindinis vykimo į šventę tikslas buvo pamatyti tą išgarsintąją mūsų aktorę. Tokiems žmonėms mūsų šokiai nebuvo tiek įdomūs, kiek jie norėjo iš arčiau pamatyti televizijos ekranuose dažnai pasirodantį veidą. Galima įsivaizduoti, koks buvo jų nusivylimas! Gerai, kad jie gal dar nežinojo, jog Ann Jillian nesirengė į Clevelandą važiuoti . . .

Čia būtų geras patarimas kolegai Vladui, kad jis nelabai patikimas žinias bent dešimtį kartų patikrintų

ir tik tada naudotų radijo pranešimams į Lietuvą.

* * *

Tose pačiose pastabose Vl. Butėnas pasigiria, jog Amerikos Balsas šokių šventę atžymėjo žymiai greičiau už Amerikos lietuvių radijo valandėles. Savo mintis šiuo reikalu jis taip baigia:

"Daugeliu atvejų klausytojai Lietuvoje apie stambiusius įvykius išeivijoje informuojami žymiai greičiau, negu čia vietoje. Ir ypač, kai dirba tokie lankstūs, sumanūs bei pilni energijos radijo žurnalistai, kaip Romas Sakadolskis.

* * *

Tad šį kartą neprašoviau nevažiavęs į Clevelandą, nes šventės išpūdžius puikiai išgyvenau, sėdėdamas prie radijo aparato . . ."

* * *

Vis dėlto reikia mūsų tautiečius pagirti, kad jų į šventę sugužėjo iš įvairių Amerikos bei Kanados kampelių. Ir jų palyginti šventėje buvo daug! Žinoma, nereikia norėti, jog tas skaičius prilygtų Chicagoje rengtų švenčių būriui (kadangi vien tik chicagiečiai galėdavo sales perpildyti).

Aišku, Richfieldeo Koliziejus buvo žymiai perdidelė salė. Tačiau, kaip atrodo, pasirinkimo nebuvo. Mažesnėje salėje būtų buvę mažiau ir tuščių vietų. Tada ir dalyvių nuotaika būtų buvusi geresnė, nes būtų galima sakyti, jog salė buvo perpildyta. O tas moraliniai daug padeda.

Mane stebina kai kurių mūsų tautiečių ryžtas. Važiavo ne vien tik jaunimas, bet vyko ir nemaža senų veidų, kurie nebijojo ilgų valandų automobiliuose, autobusuose ar kitose susisiekimo priemonėse. Tokiems, iš tiesų, reikia nukelti kepurę. Aišku, nevysi tai darė iš kokio nors pasiaukojimo, bet į tolimą kelionę ryžosi todėl, nes norėjo sutikti pažįstamų, bendrai su jais pasivaikinti. Nežiūrint kokios buvo važiavimo priežastys, tie tūkstančiai mūsų tautiečių iš tolimesniųjų vietų ir įgalino šventės rengėjus išvengti nuostolių.

Norisi paminėti mūsų prietelių

VISOS NUOTRAUKOS VLADO BACEVIČIAUS

Vokietijos šokėjai pasirengę šokti.

Šokių šventėje dalyvauja Argentinos Inkaras.

Vytauta Bikulčių iš San Francisco apylinkių. Jis daugiau negu 3 paras iš ten keliavo į Chicagą (Cicerijoje gyvena jo tėvai ir broliai), ir čia vieną naktį pernakojo, leidosi tolimesnei kelionei į Clevelandą. Jo vairuojama vokiška Dasher (Volkswageno modelis) mašina buvo proga pavažiuoti ir šių eilučių autoriui.

* * *

Clevelandui šventės dienomis buvo gera proga pasirodyti savo naujosios parapijos gražias pastais, Lietuvių Namais ir statoma Lietuvių Sodyba, kurioje įsikurs jau pagyvenę mūsų tautiečiai.

Pasirodo, jog clevelandiečiai yra veiklūs žmonės, ką, žinoma, įrodė ir jų sugebėjimas šokių šventę suruošti. Kita kolonija (gal išskyrus Torontą) nė nenorėtų apie toki užsimojimą galvoti.

Dauguma gyrė Lietuvių Namuose esantį barą ir Gintaro vardu pavadintą valgyklą. Tik, gaila, jog šį kartą 7 padavėjų tarpe jau nebuvo nė vienos lietuviškai kalbančios. Prie Gintaro vardo ir kai kurių lietuviškų patiekalų, žinoma, pritiktų, jog bent dalis patarnautojų į svečius prabilitų lietuviškai.

Šioje valgykloje papietavome ir pirmadienį po šokių šventės, kuomet dar čia buvo nemaža užsilikusių svečių. Ir tada jau išsiruošėme į kelionę Chicagon. Čia dar teko sutikti nemažą clevelandiečių, senų pažįstamų — ilgametį sporto veikėją A. Bielskų, Clevelando radijo programos vedėją J. Stempužį ir kitus. J. Stempužis mums dar pateikė nemažą faktų apie šokių šventę, kuriuos galėtume perduoti *Vienybės* skaitytojams.

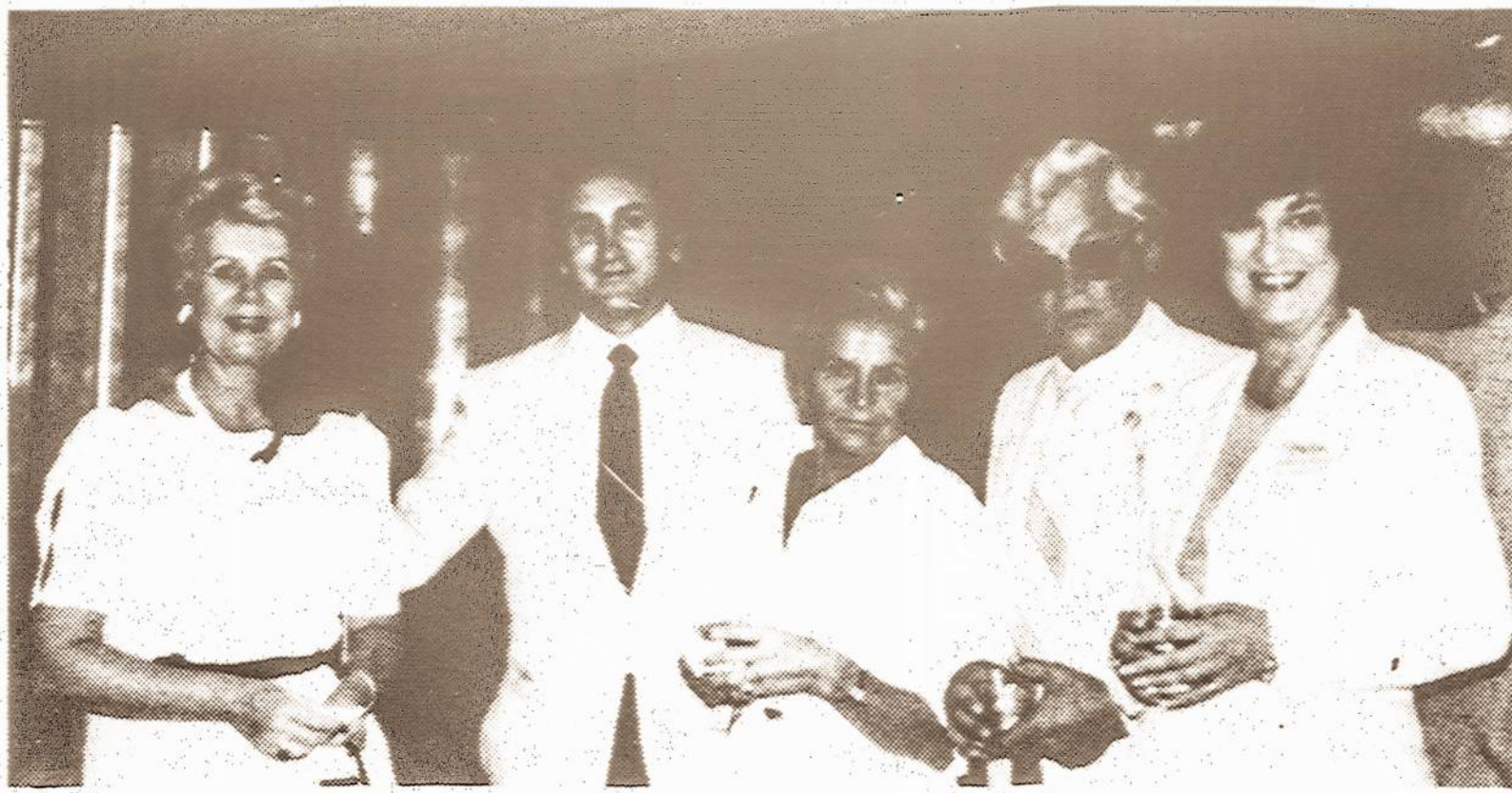
Šokių šventėje grojo nemažas orkestras. Šioje nuotraukoje diriguoja Bronius Kazėnas.

Iš šokių šventės-giedami himnai.

7-osios Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventės šokių vadovė Jadvyga Reginienė stebi šokančiuosius.

Šokių šventės – kolizėjaus viceprezidentė Robbie Braessler su JAV PLB pirmininku dr. A. Butkum ir žmona ir L. E. Jarašūnai šokių šventės metu.

Tautinės šventės proga Clevelande susitikę seni prieteliai: A. Rudys, prel. L. Tulaba, M. Rudienė ir solistė Kučienienė.

V. A. Šenbergų sodyboje svečiai – skautininkės ir skautininkai suėjo Tautinių šokių šventės proga.

Šokių šventės proga Clevelando lietuvių radijo valandėlės Tėvynės Garsai vedėjas Juozas Stempuzis [stovi kairėje] sušaukė atvykusius radijo valandėlių vedėjus ir darbuotojus pasitarti. Sėdi: D. Staniškienė, M. Lenkauskienė, I. Bublienė, Vidžiūnienė, P. Petrutis, Butkutė, iš Australijos, ir kiti.

Prie Laisvės paminklo Clevelande šokių šventės atidaryme susitiko dvi ilgametės pažįstamos: Operos solistė Juozė Augaitytė, kairėje, iš Philadelphijos, Pa., ir clevelandietė muzikė Ona Mikulskienė.

Chicagiečiai dr. Ferdinandas Kaunas ir Salomėja Endrijomienė Clevelande platino tautinių šokių šventės programą-knygą. Čia ją sau ir Vienybei perkasi newyorkietė Salomėja Narkėliūnaitė.

THE ENGLISH VIENYBĖ

Rep. Geraldine Ferraro's Tribute to the Lithuanian People

The following is a speech by the Honorable Geraldine A. Ferraro as printed in the Congressional Record on February 24, 1982.

HONORING THE LITHUANIAN PEOPLE ON THE 64TH ANNIVERSARY OF LITHUANIAN INDEPENDENCE DAY

SPEECH OF
HON. GERALDINE A. FERRARO
OF NEW YORK
IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
Tuesday, February 23, 1982

Ms. FERRARO. Mr. Speaker, I would like to commend the gentleman from Illinois for his leadership in scheduling this special order commemorating Lithuanian Independence

Day. I fully share his dedication to the cause of a free Lithuania, and I strongly urge all Members of Congress to join in condemning the Soviet Union for its brazen attempts to repress freedom in Lithuania.

On Sunday, February 21, I had the honor of addressing the American-Lithuanian Council of New York on the occasion of the 64th anniversary of Lithuanian Independence Day. I would like to share with my colleagues my remarks to that patriotic group which has done so much to keep Lithuanian culture thriving in our country.

The speech follows: As a member of Congress from the Ninth District of New York, I have the opportunity to meet with and speak to many different groups of people, with widely varying interests. But I must tell you, in all honesty, that I look forward with special anticipation to speaking with you today. Most of my time as a Congresswoman is spent on the major issues facing our country at any given time—budgets, taxes, defence, the problems facing our cities in transportation, housing, and economic development, social security. They are all extremely important issues, challenging and complex.

But what we take for granted in this country, the most basic issue of all, is that the reason we can focus our attention on the issues I have mentioned, and many, many others, is because we are a free people. The great benefit of Lithuanian Independence Day is that it reminds us how very precious our freedom is. It reminds us that freedom is not automatic and ever-present, but is something that must be earned through struggle and sacrifice.

The heroic and continuing struggle of the Lithuanian people to regain the freedom they so briefly enjoyed serves as an inspiration and a reminder to us all. An inspiration to those of us who are free to continue to speak out against Soviet occupation of Lithuania. And a reminder that as long as the brave people of that tiny country bear the yoke of Soviet domination and oppression, none of us is truly free.

There are those, here in our own country, who would have us be silent regarding the Soviet Union's attempted enslavement of Lithuania. They would have us, in the name of detente, ignore the Soviet brutality of Lithuania, Latvia, Estonia, Afghanistan, and Poland.

But we cannot ignore brutality. We cannot remain silent. The struggle of the Lithuanian people is our struggle. The U.S. Government has never, and will never, recognize the Soviets' shameful claim to Lithuania.

How dare the Soviets claim it was the free choice of the Lithuanian people to join the U.S.S.R.? The gallant guerrilla resistance of the Lithuanians for over a decade following the invasion of June 1940 proves the brazen falsehood of the Soviet position. After the occupation, nationalist leaders were executed, and thousands of Lithuanians were forcibly exiled by cattle car to Siberia. That is not the story of a people exercising its own free will.

The history of Lithuania is a story of constant struggle against foreign domination and aggression. The glorious events of February 16, 1918 brought an end to 120 years of control by Czarist Russia and Germany. The declaration of nationhood on that day was followed by a period of great accomplishment and progress. Democratic reforms were instituted, and self-government was tremendous success. Long overdue land reforms were enacted, and new industries were created and old ones expanded. The transportation system within the country was modernized, and new labor laws and educational policies were adopted. The rich Lithuanian cultural heritage flourished.

All this was accomplished in just 22 years. For in June of 1940, the Soviet Army launched a massive invasion of Lithuania. That invasion was one of the first examples of a pattern of conduct that has become a standard element of Soviet policy. We have seen it in Hungary, Czechoslovakia, in Afghanistan, and, now, in Poland. In each instance, the Soviets have claimed they were invited in, and then have attempted to crush local nationalism.

What the Lithuanian people, and all the others, have proven is that no amount of military force can snuff out the spark of freedom that lives in all people. For 40 years, the Soviets have attempted to "Russify" Lithuania. They resorted to mass deportation, they have tried to impose the Russian language, and they have tried to eliminate Lithuanian cultural traditions.

Rep. Geraldine A. Ferraro received flowers after her speech in Brooklyn, N. Y.

Photo by Jonas Valaitis

Even today, illegal searches, interrogations, and the harassment of Lithuanian patriots and nationalists by Soviet security forces are commonplace. These police-state tactics have been employed most frequently against those who are active in the Roman Catholic Church.

As they have in Poland, the Soviets have gone to great lengths to try to crush freedom of religious expression in Lithuania. And as in Poland, they have failed. Despite Soviet repression, including forced classes in atheism for Lithuania's young people, priests in Lithuania estimate that 60 percent of the country's people are still churchgoers, and over 500 parishes are still functioning. The only Roman Catholic seminary still open in the Soviet Union is in Lithuania.

One of the most gratifying aspects of the Lithuanian struggle is that as we sadly mark the passage of another year of Soviet occupation, we can point with great pride to the accomplishments of the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, which this year celebrates its 10th anniversary.

Last Tuesday, February 16, marked the 64th anniversary of Lithuanian Independence Day. As we commemorate that historic event, we must consider our own obligation to the Lithuanian people and all other freedom-loving peoples who are denied liberty.

Your own continuing efforts in this struggle are critical. The mere fact that this building, the Lithuanian Cultural Center, stands, shows your dedication to the preservation of the proud heritage of a proud people. The pressure and support of Americans of Lithuanian descent help keep the cause of Lithuanian independence alive.

You cannot stop, and I will not stop, until Lithuanian independence is not a memory of the past, nor a dream for the future, but a reality in the present. Thank you for inviting me, and God bless you.

Long live a free Lithuania. ●

YOU'LL ENJOY ATTENDING...
THE 70TH ANNUAL

LITHUANIAN DAY

Lakewood Park, Barnesville, Pa.

Sunday, August 12, 1984

Oldest Continuous Ethnic Day

Folk Dancing • Folk Music
Lithuanian Food

1984 TOURS TO LITHUANIA

10-18 Day Tours Including 11 Days in Lithuania

18 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & FINLAND

Tour #814B: August 14 — August 31 \$1,999
Itinerary: 11 days Lithuania, 2 Moscow, 2 Leningrad,
2 Helsinki
FINNAIR via JFK

17 DAYS — LITHUANIA, POLAND, LATVIA & GERMANY

Tour #918B: September 18 — October 4 \$1,829
Itinerary: 6 days Vilnius, 4 Riga, 3 Warsaw, 1 Frankfurt
LUFTHANSA via JFK & Boston

12 DAYS — LITHUANIA, POLAND & GERMANY

* Tour #807: August 7 — August 18 \$1,649
Tour #918A: September 18 — September 29 \$1,489
Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Warsaw, 1 Frankfurt
LUFTHANSA via JFK & Boston
*OBERAMMERGAU & MUNICH (five day optional tour) - \$439.

12 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & FINLAND

Tour #814A: August 14 — August 25 \$1,639
Tour #904: September 4 — September 15 \$1,639
Tour #101: October 1 — October 12 \$1,289
Itinerary: 6 days Vilnius, 2 Moscow, 2 Leningrad, 1 Helsinki
FINNAIR via JFK

10 DAYS — LITHUANIA & FINLAND

Tour #917: September 17 — September 26 \$1,259
Itinerary: 6 days Vilnius, 2 Helsinki
FINNAIR via JFK

For brochures and detailed information, please contact:

BALTIC TOURS
293 Auburn Street
Newton, MA 02166
(617) 965-8080 or
(617) 969-1190

Schuyler Savings and Loan Association ruošiasi minėti 60 metų

Schuyler Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Draugijos banko pastatas Kearny, New Jersey.

1924 m. senieji lietuvių ateiviai dar buvo pačiame savo viduramžyje, vos peržengę 35-erius metus. Išgyvenę čia 10-15 metų (dauguma į šį kraštą atvyko 1908-1913 m.), jau buvo sukūrę šokių tokius pagrindus savo gyvenimui. Perteklių nebuvo. Pastoviai išikurti ir savo ateičiai užtikrinti jiems rūpėjo dar išigyti savo nuosavus namelius, stengiantis nepriklausyti nuo kitų, kad būtų patys savo gūžtų šeimininkais. Trūko pinigų. Ir darbų gauti buvo sunku.

Jauni energingi ir apsuksūs Kearny ir apylinkėse gyvenantys lietuviai, nors dauguma jų buvo tik savamoksliai, imasi iniciatyvos steigti lietuvišką finansinę draugiją. Nepakankamai mokėjo anglų kalbą, o patriotinis lietuviškasis nusistatymas jų netraukė turėti reikalų su kitataučių institucijomis, be to, jomis nelabai pasitikėdavo. Todėl 1924 m. spalio 31 d. sukviečia pirmąjį susirinkimą, kuriame išrenkami valdomieji organai, būtent: Anthony P. Miller — pirmininku, Joseph Spranaitis — vice-pirmininku, Vincent W. Ambroze — išdininku, Edmund Bennett — sekretorium, ir George Matulewicz — teisių patarėju. Direktorais išrenkami: Joseph Kemėžis, Charles Kosmitskas, George Puchinskis, Julius Paknys, Michael Svetulis ir Joseph Spranaitis.

Svarbiausias savosios finansinės draugijos tikslas buvo padėti savo tautiečiams lengvomis sąlygomis gauti paskolų namams išigyti arba

savo turimas kuklias santaupas saugoti, gaunant kuo didžiausią palūkanų nuošimtį.

Draugija pasivadavusi "Schuyler Building and Loan Association", savo pradinę veiklą vykdė tuoj pat po pirmojo susirinkimo, t. y. nuo 1924 m. lapkričio 1 d. Buvo reikalingas minimalus kapitalas. Įstatymai reikalavo ir valdybos pareigūnų užstato: iš pirmininko \$1,000, išdininko \$2,000, sekretoriaus \$1,000, teisių patarėjo \$2,000. Piniagai, kaip garantija, turėjo būti įmokėti Fidelity and Casualty bendrovei New Yorke.

Pirmosios pajamos pradėjo plaukti iš nario mokesčio (indėlių), nustatyto po \$5 ar \$10 mėnesiui. Tos pajamos vis didėjo, nes tais laikais Kearny ir josios apylinkėse gyveno per 400 lietuviškų šeimų. Visi su džiaugsmu stėjo į naujai įsteigtą savąją finansinę draugiją, ją rėmė inaisais, o kiti, reikalui esant, ir taupė stambesnes sumas įnešę.

Pirmasis dešimtmetis 1934 m. lapkričio 30 d. pasibaigė, įrikiuojant aktyvą (assets) \$84,685.18. Dideliu mastu imant, tai mažas objektas, bet jaunutėlei lietuvių finansinei draugijai jau buvo didelis ir pasididžiuojantis žingsnis į ateitį!

Depresijos sąlygomis esant, Draugija nei vieno taupytojo ar skolintojo neapvylė nei nenuskriaudė. Šis pavyzdingas tvarkymasis dar la-

biau ją išgarsino, jos lygi pakėlė ir suteikė didesnę pasitikėjimą.

Antrasis dešimtmetis, 1944 m. lapkričio 30 d., davė jau 184,006.07 aktyvo. Trečiasis — 1954 m. gruodžio 31 d. aktyvas pašoko beveik penkeriopa, iki \$947,541.00. Ketvirtasis — 1964 m. gruodžio 31 d. aktyvas jau perėjo į milijonus ir pasiekė \$4,802,116.00. Penktasis dešimtmetis — dar tik ligi 1974 m. birželio 30 d. jau davė aktyvo \$9,154,570.00. Šiais metais mininti 60 m. draugija pasiekė 27 milijonus dolerių.

Dėmesio vertas žymus draugijos kapitalo (assets) kilimas, pradedant 1955 metais. Jei pirmieji dešimtmečiai laužė pirmuosius ledus ir statė pamatus, nepasiekdami nė milijono dolerių aktyvo, tai paskutiniai pakėlė draugijos pajėgumą ne tūkstančiais, bet milijonais! Tokiam dideliu šuoliu pateisinti yra daug priežasčių. (Draugijos vardas 1952 m. sausio mėn. buvo pakeistas į "Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, New Jersey").

Pradedant 1955 m. draugija savo operacijas praplėtė. Be teikiamų paskolų (morgičių) namams išigyti, įvedė Kalėdų ir atostogų taupymo klubus, apdraudas negalint paskolų gražinti, paskolas namams taisyti, telefono ir elektros sąskaitų apmokėjimus ir kt.

Gero ir pavyzdingo įvertinimo ir pasitikėjimo, draugija yra susilaukusi dar ir todėl, kad ji nuo 1952 m. rugsėjo 2 d. buvo apsidraudusi ligi \$20,000.00, o dabar jau iki \$100,000 Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C., turi gerą vadovybę, sudarytą profesionalų lietuvių, moka aukštus dividendus už santaupas, greitai ir mandagiai patarnauja, naudodama be anglų kalbos, lietuvių ir kitas kalbas, kaip lenkų, portugalų. Todėl nenuostabu, jog draugijos veikla finansiniai kasmet stiprėjo ir kaskart plačiau apėmė ne tik lietuvių, bet ir kitas tautas.

Iš visų bankų ir taupomųjų įstaigų West Hudson apskrityje New Jersey valstijoje Schuyler draugija vienerių metų bėgyje (nuo 1973 m. liepos 1 d. iki 1974 m. birželio 30 d.) turėjo patį didžiausią augimo procentą: 13.81%! Draugija šiuo metu turi daugiau kaip 2500 taupytojų ir suvirš 500 skolininkų.

Šiandien, 60 metų sukakties proga, Schuyler Lietuvių Taupymo ir

Skolinimo Draugija didžiuojasi turėdama savo nuosavus namus, kurie pirkti 1952 m. rugsėjo mėn., džiaugiasi savo pasiektais laimėjimais ir su didžiausia viltimi žiūri į dar sėkmingesnę ateitį!

Prof. dr. Jokūbas Stukas

Jai vadovauja: Dr. Jack Stukas, prezidentas; John D. Nakrošis, senjoras viceprezidentas; John A. Condon, sekretorius; Henry R. Maddi, Chief Exec. Officer; George Katilus, Treasurer; Sigita Stupinkevičius, Išdininko pagalbininkas; Alfreda Stanish, sekretoriaus pagalbininkas.

Direktoriai: Edmund Bennett, Chairman, Edmund Bennett Agency, Harrison, N. J.; Jack J. Stukas, Ph. D., Seton Hall University, So. Orange, N. J.; John D. Nakrošis, A.I.A., Kearny, N. J.; George J. Katilus, Director, Tax Administration, Prudential Life Insurance Co., Newark, N. J.; Joseph M. Belža; Stephen A. Mickenich, M. D., Bayonne, N. J.; John J. Salvest, Esq.; John A. Condon, Secretary, Schuyler Savings & Loan Association; Counsel-Teisinis patarėjas, John J. Salvest.

Help Wanted

Earn \$400 to \$800 a week, work 2-3 hours daily processing mail from home. No experience necessary! No obligation! Send stamped envelope to: Melko, 4012 W. Cullom, Chicago, IL. 60641.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybe lietuviška duona, pyragai vedybiniais ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 1138

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

V. PALČIAUSKO PERGALE

Po pasaulį nuskambėjo žinia, kuri plačiau domina ir lietuvius, ypatin- gai šachmatininkus. Joje skelbia- ma, kad dešimtuoju pasaulio meis- teriu korespondenciniu būdu (susi- rašinėjant) tapo lietuvis Viktoras Palčiauskas, kuris anksčiau gyveno Cicerijoje, o dabar — tolimoje Kali- fornijoje.

Žinoma, šis šachmatų žaidimo būdas nėra toks jau populiarus ir nesulaukia tokio didelio dėmesio kaip "tikrieji" žaidžiančiųjų šach- matai. Kaip apskaičiuojama, Ame- rikoje yra apie 15 tūkstančių žmo- nių, kurie praktikuoja korespon- dencinius šachmatus (vienas pa- siunčia ėjimą paštu, o jo oponentas atsako, ir taip laiškei siuntinėjami iš vieno pas kitą).

Pažymėtina, jog Palčiauskas yra antrasis Amerikos gyventojas, šiam kraštui pelnęs korespondenci- nių šachmatų pasaulio meisterio titulą. Pirmuoju buvo Hans Berli- ner, kuris laimėtoju buvo tapęs 1966 m.

Vėliausios pirmenybės, įskaitant pradinius ratus ir finalą, užtruko net 6 metus.

Pažymėtinos Palčiausko pergalės prieš du sovietų žaidėjus, ypatingai prieš buvusį čempioną Jakob Es- trin, kurį mūsiškis sudorojo per 28 ėjimus. Šioje partijoje Palčiauskas naudojo taip vadinamą "Evans gambitą". Ši partija buvo įdėta Chicago Tribune liepos 15 d. laido- je.

Viktoras Palčiauskas yra 41 metų amžiaus, iš profesijos yra chemijos daktaras. Studijuodamas žaidė futbolą Chicagos Lituanicos pirmojoje komandoje, o taip pat nuo jaunystės reikiškėsi "tikruose" šachmatuose, kur buvo pasiekęs eksperto klasę. Dabartiniu metu išimtinai susikoncentravo ties ko- respondenciniais šachmatais.

NERIS JAV TINKLINIO PIRMENYBĖSE

Neries mergaičių (13 m. amžiaus) ir tokio pat amžiaus berniukų komandos dalyvavo JAV AAU "National Junior Olympics" varžy- bose, vykusiose liepos mėn. pra- džioje Chicagos tolimesniame prie-

miestyje — Lisle. Pirmenybės vy- ko 4 dienas. Įvairiose grupėse varžėsi 173 komandos.

Neries jaunosios tinklininkės vyko neblogai, jos užėmė III vietą (pirmoji buvo Havajų komanda). Iš 9 susitikimų jos laimėjo 8. Berniu- kai pasitenkino 5-ąja vieta.

TRUMPAI

Tarybų S-gos merginų krepšinio rinktinė, kurios sudėtyje žaidžia ir kaunietė D. Revuckaitė, pasiekė trečiąją pergalę Europos čempiona- to pogrupio varžybose Romoje — šįkart ji nugalėjo Ispanijos atstoves 80:53.

Vilniuje dabar veikia 310 kūno kultūros kolektyvų. Juose yra 252,983 nariai. Sporto sekcijas lan- ko 144,571 fizikultūrininkas.

Pernai paruoštos 28 tarptautinės klasės, 85 sporto, 1922 kandidatai į meistrus ir pirma — atskyrininkai 112,000 masinių atskyrių ir 108,000 PDG daugiakovės ženklininkų.

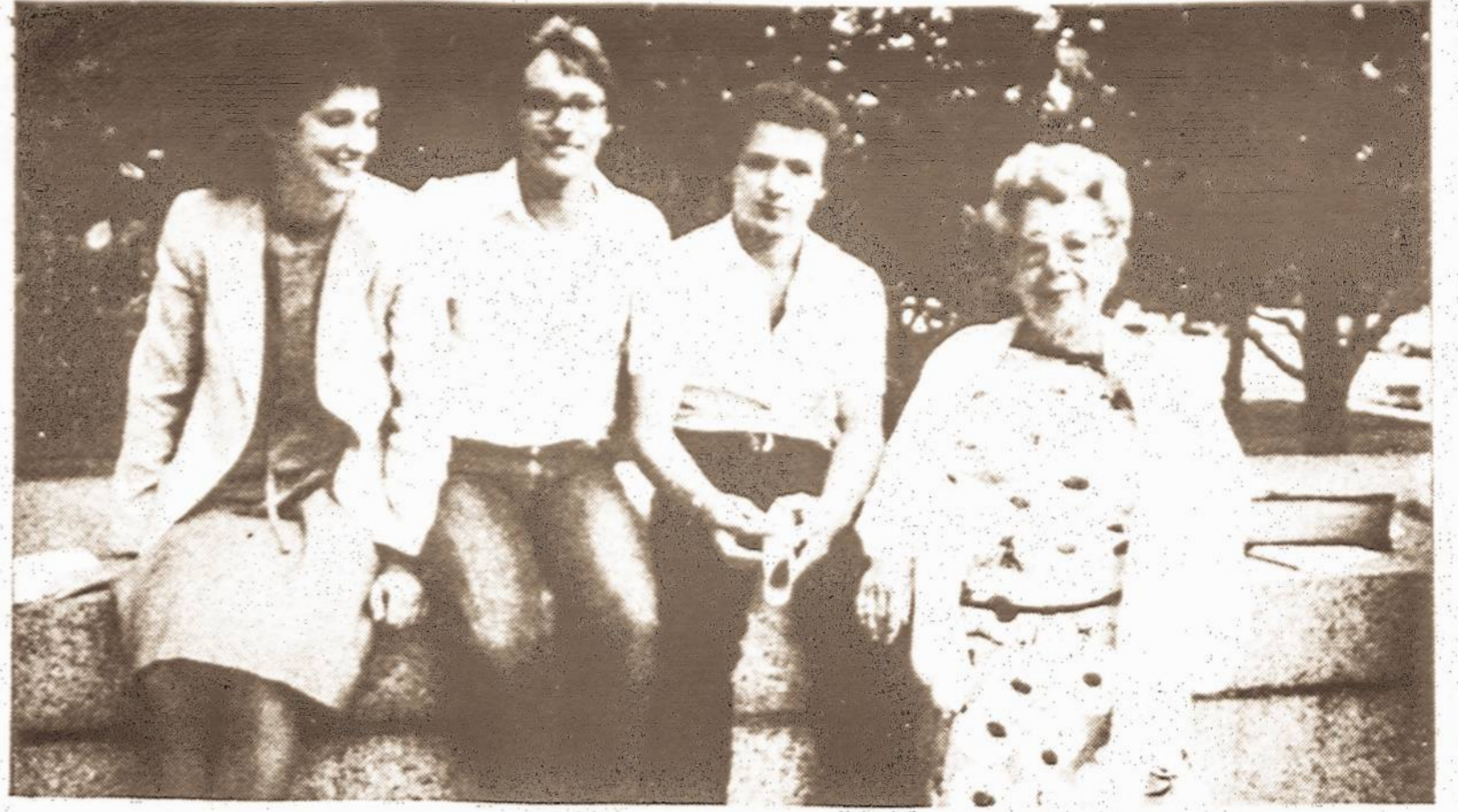
Vilniečiai olimpinėse žaidynėse iš viso yra pelnę 10 auksa, 6 sidabro ir 7 bronzos medalius, pasaulio ir žemyno pirmenybėse atitinkamai pasidabino 32 ir 80 čempionų apdo- vanojimais. Tarybų S-gos tautų spartakiadose tapo 84 auksinių lai- mikių savininkais.

Lemiamose rungtynėse rezultatu 22:21 nugalėjusi varžybų šeiminin- kus ispanus Tar. S-gos vyrų rankni- no turnyro Madride laimėtoja. Komandai atstovavo ir kauniečiai V. Novickis bei R. Valuckas.

Prancūzijos futbolo rinktinė Europos pirmenybių finalinėse rungtynėse Paryžiuje 2:0 (0:0) įvei- kė Ispanijos atstovus ir pirmą kartą tapo žemyno čempione.

Pirmas įvartis įmuštas 56-tą žai- dymo minutę po grubios ispanų vartininko klaidos: jis iš rankų iš- leido kamuolį po Platinio smūgio.

Tai devintas geriausio pernai Europos futbolininko įvartis šiose pirmenybėse. Rezultatą prancūzai padvigubino paskutinę žaidimo mi- nutę.

Šokių šventėje Bridges redaktorė Demie Jonaitienė [d.] susitiko su daugeliu savo skaitytojų. Šioje nuotraukoje ji su jaunuimu iš Pietų Amerikos. S. Narkėliūnaitės nuotr.

LIAUDIES PASAKŲ PLOKŠTELĖ KANADOJE

Baigiama naujausia Vilniaus Re- cords plokštelė "Pasakos".

Plokštelėje įrašyta įvairių lietu- vių liaudies įdomių pasakų: Dangus griūna, Gužučio ir Gervės piršly- bos, Milžinai, Slibinas devynagalvis, Perkūnas ir velnias, Plungės pilies

kalnas, Eglė Žalčių Karalienė. Su- kurti įvairūs garsų efektai ir spe- ciali Alexandre Stankevičiaus mu- zika.

Plokštelė netrukus išleidžiama. Laukiama tik daugiau vaikų pieši- nių.

Plokštelės "Pasakos" įrašyme dalyvavo: Iš k.: Lina Celtoriūtė, Gintaras Nagys. I eilėje: Birutė Nagienė, Vilija Malciūtė-Bulota, Adria McVicar, Raimundas Verbyla. II eilėje: Vincas Piečaitis, Gaila Naruševičiūtė, Alexandre Stankevičius, Marytė Adamonytė.

Sparčiai auganti 25 milijonų kapitalo

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Su skyriais New Yorke, St. Petersburge ir Čikagoje yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams, nes savo taupytojams moka aukščiausius procentus.

- KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
[Effective annual yield 9.48%]
- Už IRA pensijos indėlius KASA šiuo metu moka **11%**
[Effective annual yield 11.5%]
- Už kitus sertifikatus KASA moka nuo 10% iki 11%
[Annual yield nuo 10.4% iki 11.5%]
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mortgicijus.

— Kiekvieno asmens indėliai KASOJE valdžios apdrausti iki 100,000 dol. —

KASOS įstaiga New Yorke veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas: [212] 441-6799

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDEJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiuojimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

Velionė Jadvyga Vencevičaitė-Kutkuvienė tarp bičiulių savo globėjos L. Baltrušaitienės bute Chicagoje, kai ji minėjo savo 80 metų sukaktį. Ji sėdi tarp prof. Juozo Žilėvičiaus ir vienintelės savo giminaitės dr. E. Repšienės. Viršuje matyti prof. J. Puzinas, operos solistai Stasys Baras, J. Vaznelis ir kt. A. Plaušinaičio nuotr.

TRYS MĖNESIAI BE J. VENCEVIČAITĖS-KUTKUVIENĖS

Atrodo tik savaitė kita, kai jos bičiuliai ją palydėjo į Tautines kapines Chicagoje ir palaidojo prie jos vyro operos solisto Aleksandro Kutkaus, mirusio 1969 m. rugsėjo 6 d. Bet tai buvo jau prieš tris mėnesius. Ji mirė Chicagoje balandžio 28 d.

Buvo gimusi 1898 m. sausio 25 d. Žiogų dvare, Skapiškio valsčiuje, Rokiškio aps. Gimnaziją baigė Šiauliuose, dainavimo mokėsi Kauno muzikos mokykloje ir privačiai Kaune pas Pavloviene.

Muzikinę kultūrą buvo paveldėjusi iš motinos, kuri buvo gera pianistė. 1929-1930 m. kaip Švietimo ministerijos stipendininkė buvo išsiųsta į Paryžių, kur studijavo operos meną ir tobulino dainavimą. Dainavimą dėstė Kauno muzikos konservatorijoje ir Vilniaus muzikos mokykloje.

Lietuvos operoje ji reikėsi nuo pat pirmojo spektaklio, nuo G. Verdi Traviatos, kuri buvo pastatyta 1920 m. gruodžio 31. Dainavo operoje iki 1944 m. birželio 15 d. Taip pat dalyvavo ir lietuvių operos pastatyme Vokietijoje.

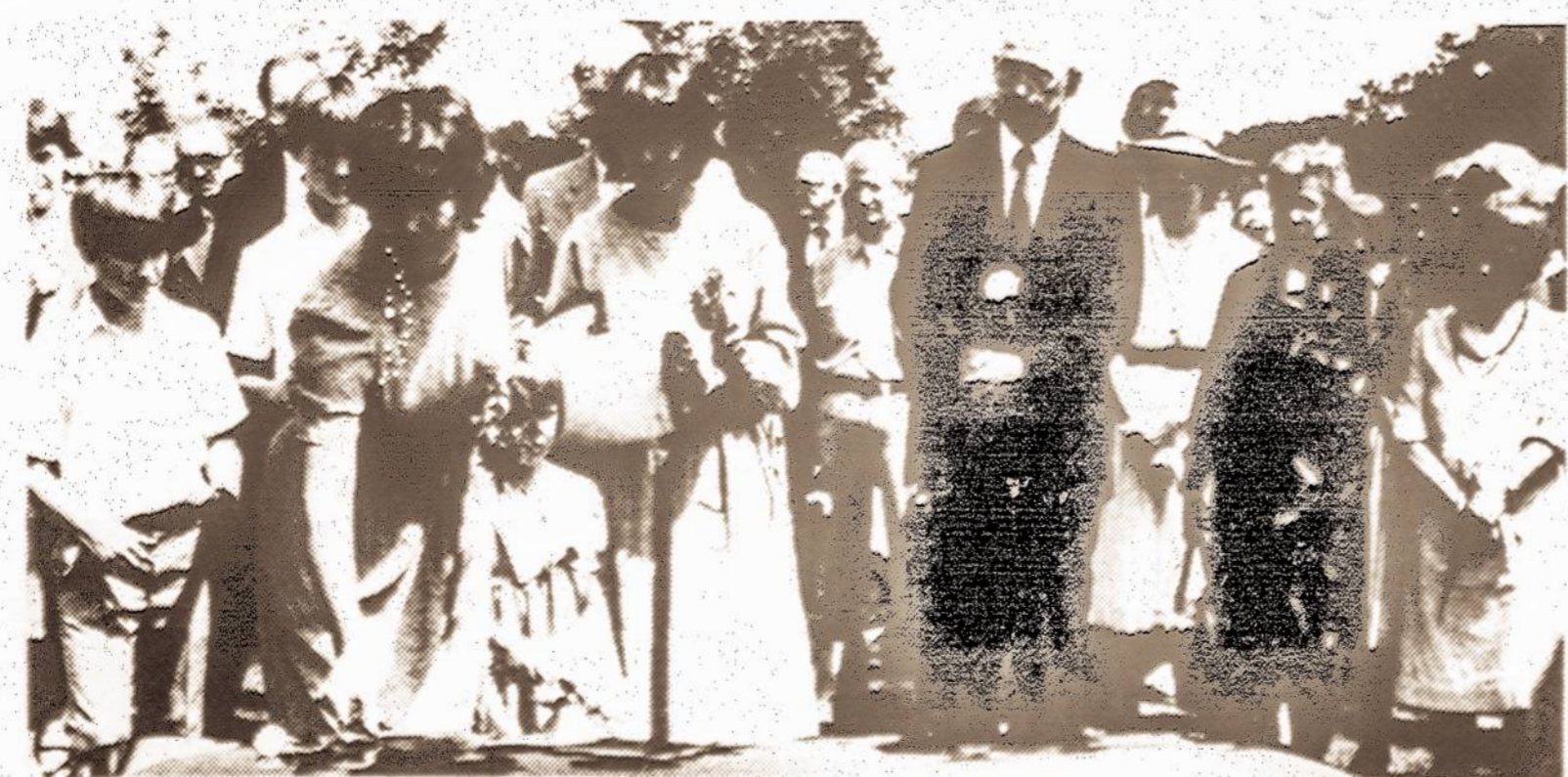
Į Vokietiją iš Lietuvos su vyru solistu Aleksandru Kutkum pasitraukė 1944 m. liepos 17 d. Į Ameriką atvyko 1949 m. birželio 25 d. Visą laiką gyveno Chicagoje. Trumpam buvo apsistoję New Yorke.

Savo repertuare solistė turėjo

apie 50 operų vaidmenų, iš jų pažymėtini: Amneris G. Verdi Aidoje, Azučėna G. Verdi Trubadūre, Dalila Saint-Seanso Samsone ir Daliloje, Laura Ponchelli Giacondoj, Charlotte Massenet Werteryje ir t. t.

Jos mezzo soprano balso tembras buvo malonus, šiltas, aksominis, balso skalė plati, balsas išlygintas, grynai ir laisvai skambas. Jos dainavimas, jos muzikinė kultūra buvo neatsiejama nuo jos vaidybos. Visas roles — dideles ir mažas — dainavo ir vaidino su ta pačia vidine šiluma, dainavo ir vaidino meistriškai.

Liepos 14 d. Clevelande palaidotas patriotas Juozas Augustinavičius [jis buvo statybininkas, tarp jų stoties bažnyčias, koplyčias, vienuolynus]. Nuotraukoje: dukros Birutė ir Eglė padeda geles atsiskyrimo momentu. V. Bacevičiaus nuotr.

Mirė Paulina Šimėnienė

Savo namuose Scarsdale, N. Y. liepos 24 d. rasta mirusi plačiai žinoma veikėja, filantropė, ilgus metus buvusi apie 100 patriotiškų lietuvių Moterų Vienybės pirmininkė — Paulina Šimėnienė. Jos veiklą Vienybėje aprašėme gegužės 31 d. laidoje 7 Nr., kai Moterų Vienybė minėjo 50 m. sukaktį.

Velionė buvo pašarvota Bennett laidotuvių koplyčioje, 824 Scarsdale ave., Scarsdale, N. Y. Palaidota liepos 27 d. vietinėse kapinėse. Mirties priežastis, rašant šią žinią, kurią Vienybei pranešė Moterų Vienybės pirmininkė Andriušienė, dar nebuvo žinoma.

Buvo taip. Šimėnienė buvo susitarusi su Helen Dabsonaite-Stephens vyksti į ligoninę lankyti taip pat Vienybės ilgametę veikėja-veteranę Nataliją Kulbokienę. Dabsonaitė laukė Šimėnienės pranešimo, kada jai bus patogiu Kulbokienę lankyti. Laukė 10 dienų. Nesulaukusi, negalėjusi telefonu susisiekti, Dabsonaitė paprašė savo vyro — policininko nuvykti pas Šimėnienę į namus ir susitarti, kada Šimėnienėi bus patogiu Kulbokienę ligoninėje aplankyti. Policininkas paskambino namų skambutį. Niekas durų neatidarė. Tada jis žvilgterėjo per langą. Dienos šviesoje pamatė — viduje degančias lempas, o ant stalo akinius. Tuoj pranešė policijos nuovadai. Policija į namą įėjo ir rado Šimėnienę — mirusią.

Tyrimai parodė, kad Paulina buvo mirusi jau tarp 10 ir 12 dienų!

Graborystės įstaiga net karsto neatidarė.

Vienybei žinoma, kad Paulina Šimėnienė mirė, nesulaukusi gruodžio mėn., kada jai būtų suėję 74-eri metai.

Paulinos vyras Jonas Šimėnas per daugelį metų buvo John Simon brangių vyriškų drabužių siuvelyklų savininkas. Jis mirė prieš keletą metų.

Šimėnai turėjo dvi dukteris, kurių viena žuvo gaisre, kita mirė vėžio ligos pakirsta. Likė du žentai, aštuoni anūakai.

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. WINTER GARDEN SVETAINĖS, 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

Į vysk. Pauliaus Baltakio konsekracijos iškilmes vyksta Continental Trailways rugsėjo 14, penktadienį, iš ryto nuo Shalins Funeral įstaigos ir Kultūros Židinio. Grįžtama rugsėjo 16, sekmadienį. Programoje: konsekracijos iškilmes Portland, Maine katedroje, priėmimas Kennebunkport, Me. pranciškonų vienuolyne, bus ekskursija laivu ir autobusu, vėžių vakarienė. Registruotis pas Marytę Šalinskienę 296-2244 arba kelionių agentūroje Vytis 796-3300.

Lietuvos vyčių 110 kuopa organizuoja ekskursiją į vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, konsekraciją. Autobusai išvyksta rugsėjo 14, penktadienį, 6:30 val. ryto nuo V. Atsimainymo parapijos bažnyčios Maspeth ir nuo Woodhaven Blvd. ir Jamaica Ave. sankryžos.

Konsekracija Portland, Me. katedroj 2 val. popiet. Po to priėmimas Kennebunkporto vienuolyne, miegama hotely ar motely tarp Portlando ir Kennebunkporto. Šeštadienį keliaujama į Cape Cod ir ten nakvojama. Sekmadienį mišios St. Francis bažnyčioj, Hyannis, Mass. Popiet kelionė namo. Kaina \$145. Įskaitoma kelionė autobusu, nakvynės, valgymas, vietovių apžiūrėjimai. Rezervacijoms kreiptis į Joną Adomėną 212 497-5414. Čekį siųsti: 69 Irving Avenue, Brooklyn, N. Y. 11237.

Gintė Damušytė, Lietuvių Informacijos Centro darbuotoja, ir Algis Sodonis, vasaros stažuotojas, liepos 16 dalyvavo Pavergtųjų Tautų savaitės proklamacijos paskelbimo iškilmėse Baltuosiuose Rūmuose, Washington, D. C. Su priėmimu Baltuosiuose Rūmuose ir prezidento R. Reagano proklamacijos pasirašymų Pavergtųjų Tautų savaitės paskelbta liepos 15-21 d. d. Šia proklamacija JAV vyriausybė patvirtina pavergtųjų ryžtą laisvės siekiamis ir tautų nepriklausomybėms.

Kun. Algimantas Bartkus, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje prorektorius, yra atvykęs į New Yorką atostogauja sesers Nijolės ir jos vyro Baltrulionių šeimoje.

Long Island Lietuvių klubo valdybos išdėminkas dr. Aleksandras Narvydas neseniai su bičiuliais atšventė savo gimtadienį, suruošdamas jiems smagias vaises Thompson station restorane, Brentwood, N. Y. Kairėje ūgametis klubo pirmininkas Benys Čeponis su žmona. S. Narkėliūnaitės nuotr.

Dr. Marija ir Aleksas Žemaičiai liepos 24 d. su didele Amerikos gydytojų grupe išskrido į Maskvą. Gydytojai dalyvaus Tarybų Sąjungos ir Amerikos konferencijoje, skirtoje aptarti anesteziologijos klausimams. Ta proga lankysis Tbilisi, Baku, Erevane ir Kijeve. Kelionę organizavo Professional Seminar Consultants, Inc. Namu Žemaičiai grįžta rugpjūčio 6 d.

Apreiškimo parapijos piknikas — gegužinė įvyks rugpjūčio 5 Plattdeutsche Park, Franklin Square, L. I.

Emilija Vainauskienė-Tamulytė, buvusi Prano Vainausko, žymaus lietuvių visuomenininko ir krikščionių demokratų veikėjo, žmona, mirė liepos 5 Putnam, Conn. Atsišveikinimas vyko liepos 6. Po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioj liepos 7 d. palaidota Cypress Hills kapinėse. Pamaldų metu savo sukurtas giesmes giedojo Mečys Razgaitis.

Kun. Juozas Petraitis, MIC, buvęs Aušros Vartų parapijos Buenos Aires, Argentinoje, klebonas, Marjonų vienuolijos generalinio vyresniojo yra paskirtas į Australiją aptarnauti lietuvius Adelaidėje.

Kun. Antanas Bertasius iš Elezario, Texas, lankėsi Rytiniame JAV pakraštyje.

Algis Sodonis, iš Chicagos, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpoj — Lietuvių Informacijos Centre šią vasarą dirbs du mėnesius. Algis aukščiausiais pažymiais baigė Br. Rice aukštesniąją mokyklą Chicagoj, kur redagavo gimnazijos metraščių. 1982-83 m. mokslo metais jis lankė Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje. Rudenį žada lankyti Chicagos universitetą, studijuos kalbas ir politinius mokslus.

Dr. M. Abend, konservatyvus įvykių komentatorius televizijos programose, liepos 10 kalbėdamas apie žmonių teises, priminė ir Pabaltijo tautų persekiojimą. Jis yra prieš keletą metų kalbėjęs Kultūros židinyje, Vasario 16-osios minėjime.

Bronė Spūdienė [viduryje su gėlėmis] liepos antroje pusėje buvo nuvykusi į Lietuvą savo giminių aplankyti. Nuotraukoje jos seserys su vaikais ir anūkais ir draugais ją išlydi Vilniaus aerouoste.

APDEGĖ PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNAS

Štai kas beliko iš Darbininko administratoriaus Tėvo Petro Baniūno kambario. Brolio Danieliaus Yenkevičiaus, OFM, nuotr.

Liepos 22 naktį kilo gaisras pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Apdegė vienuolyno naujoji dalis, jungianti pastatą su Kultūros židiniu. Sunaikintas koridorius ir keturi kambariai su baldais. Kitus kambarius dūmai apnešė suodžiais, gesinant ugnį, išdažyti langai. Nuo vandens nukentėjo koridoriai bei kambariai. Biblioteka išliko beveik nepaliesta. Suodžiais apneštos židinio sienos, įeinant iš kiemo.

Br. Danielius, kuris tuo laiku dar tebebuvo poilsio salėje, išgirdo aliarmą ir suspėjo degančiame pastate miegančius prižadinti. Gaisras kilo dėl elektros vielų sutrikimų. Tiria apdraugos bendrovė. Apdegė Tėvas Petras ir Tėvas Benvenutas, kuris dar tebėra ligoninėje. Šiaip iš kitų žmonių niekas nenukentėjo.

Dail. Aleksandra Merker, iš Teaneck, N. J., dalyvaujanti New Yorko ir New Jersey lietuvių ir amerikiečių dailininkų parodose, miesto valdybos buvo vėl paskirta dalyvauti kaip patarėja miesto meno taryboje.

Dr. Jonas ir Daina Juozevičiai iš Chicagos išsikėlė į Albany, N. Y., kur dr. J. Juozevičius dirbs ligoninėje, įsigydamas naują specialybę (sub-specialty).

KASA praneša, kad pakelti procentai nuo liepos 6 už taupymo sertifikatus. New Yorke vyksta "procentų karas", įvairūs komerciniai bankai varžosi, norėdami prisivilioti naujų taupytojų. Lietuvių KASA neatsilieka, nes jai rūpi lietuvių taupytojų interesai. KASOS sužymėti nauji santaupų procentai. Patariama KASOS įstaigoj pasitikrinti, nes šiuo metu procentai beveik kasdien keičiasi. KASA moka 9% už reguliarias banko knygutės santaupas. Informacijų dienos metu ar vakarais skambinkite: KASA (tel. (212) 441-6799). Įstaiga veikia šešias dienas per savaitę.

Pennsylvania lietuvių diena vyksta rugpjūčio 12 Lakewood Park, Pa. Jau daug metų tokia lietuvių diena organizuojama. Suvažiuoja labai daug lietuvių. Iš New Yorko autobusą organizuoja kelionių agentūra Vytis. Išvyksta 7 v. r. nuo M. Shalins laidojimo įstaigos, 7:30 v. bus mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po mišių — kavutė Kultūros židinyje. Iš ten išvažiuojama apie 8 v. r.

Autobusas į New Yorką grįžta apie 9 v. v. Kelionės kaina — \$20. Registruotis pas Marytę Šalinskienę — 296-2244 arba kelionių agentūroje Vytis— 769-3300.